

Přestupkové právo od 1.7.2017

*Pokroky a nejasnosti nové úpravy,
jakož i provedení celým řízením*

Reforma přestupkového práva

- *Cíl* – nová komplexní úprava odpovědnosti a specialit procesu, zvýšení záruk spravedlivého procesu
- Zákon č. **250/2016** Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich – „ZOP“ (účinnost 1.7.2017 – sněmovní tisk **555**)
- Zákon č. **251/2016** Sb., o některých přestupcích – „ZNP“ (účinnost 1.7.2017 – sněmovní tisk **554**)
- Zákon č. **183/2017** Sb., kterým se mění některé zákony... (účinnost 1.7.2017 – sněmovní tisk **929**, senátní tisk č. **125** – změna 250 zákonů, včetně **novely SŘ**; u zákona o zbraních účinnost od 1.8.2017; zvláště novela 111/1994 Sb. – sněmovní tisk 998; zákon o požární ochraně a některé další bez novely)
- Novela č. 112/2017 Sb. vyhlášky č. **520/2005** Sb. (úč. od 1.7.2017)
- Vyhláška č. 172/2017 Sb. (zkoušky odborné způsobilosti)

Zákon č. 250/2016 Sb.

Předmět úpravy

- **§ 1** - odpovědnost za přestupek, tresty a ochranná opatření, postup před zahájením řízení a v řízení
- Přestupky FO, PO a podnikajících FO (**transformace správních deliktů v přestupky** - § 112/1), zánik kategorie jiným správních deliktů FO dle dosavadních předpisů
- Nevztahuje se na disciplinární (§ 4/5) či pořádkové delikty (neupravuje-li zákon výslovně)
- Přestupkem jen delikt za přestupek označený

Pojem přestupku

- *Obecné vymezení (§ 5):* čin 1) společensky škodlivý, 2) protiprávní, 3) v zákoně označený za přestupek, 4) má znaky stanovené zákonem, 5) nejde o trestný čin (materiálně-formální pojetí, materiální znak: např. 5 As 104/2008 – 45; subsidiarita k trestným činům)
- Přestupek FO – k odpovědnosti třeba zavinění, alespoň nedbalost (§ 15) – úmysl: přímý, nepřímý; nedbalost: vědomá, nevědomá
- Přestupek PO a FO podnikající – odpovědnost objektivní (za výsledek), je-li jí delikt *příčitatelný*
- Možnost souběhu přestupku FO a přestupku PO/FOp
- Znaky skutkové podstaty přestupku: **a) formální** [*objekt* – zájem chráněný zákonem, *objektivní stránka* – jednání/následek/kauzální nexus, *subjekt* – pachatel, *subjektivní stránka* – zavinění (**jen u FO**)], **b) materiální** [společenská škodlivost]

Časová a územní působnost

- **Časová působnost (§ 2):**

- odpovědnost dle zákona úč. v době spáchání; dle pozdějšího jen je-li to pro pachatele příznivější (...výše sankce, zda se vůbec jedná o přestupek...); dobou spáchání – kdy pachatel konal nebo měl konat; v případě změny v průběhu páchaní – dle zákona účinného při dokončení skutku (posledním dílčím útokem, ukončení, odstranění protiprávního stavu)
- správní trest – druh jen dle zákona úč. v době rozhodnutí
- ochranné opatření - dle zákona úč. v době rozhodnutí
(řízení – zásadně dle zákona účinného v době projednávání)

- **Územní působnost (§ 3):**

- princip teritoriality (stíhá se vše, co spácháno v ČR; stačí jednání či následek)
- princip personality (občan ČR a osoba bez státní příslušnosti s TP v ČR postižitelný i za jednání v cizině, jde-li o občanské soužití a majetek, nebylo-li v cizině projednáno (též pokud má určitou povinnost (i) v cizině nebo povinnost vyplývá z mezinárodních smluv)

Osobní působnost zákona

- (§ 4) Jako přestupek nelze projednat jednání osoby požívající výsad a imunit dle jiného zákona či mezinárodního práva; s výjimkou členů poslanců a senátorů nelze vykonat správní trest nebo pokračovat ve výkonu, když se někdo takovou osobou po uložení trestu stane
- Poslanci a senátoři – právo volby mezi projednáním SO nebo mandátovým a imunitním výborem v disciplinárním řízení (kdykoliv, do vydání rozh. o odvolání)
- Soudci – projedná rovněž správní orgán („SO“) X 2 As 134/2011 – 200 ([souvisí-li deliktní jednání s výkonem fce, tak jde o kárný delikt](#)); [otázka zobecnitelnosti](#) na další obdobné případy, kde také možný kárný postih (úřední osoby ve státní službě, advokáti, lékaři...)?!
- Příslušníci bezp. sborů (policie, celníci, hasiči, bachaři, BIS...), vojáci a vězni /vazba / detence – projedná se jako správní disciplinární delikt dle zvl.předpisů X projedná SO, když přestanou být před rozhodnutím v 1. stupni; [bezpečnostní sbory a vojáci](#): [pokud nezjištěna příslušnost do rozhodnutí v 1. stupni, zůstává rozhodnutí v platnosti](#) (včetně příkazu na místě); zjištěna-li příslušnost později – [vyrozumět](#) služebního funkcionáře / orgán
- Zatajení služebního poměru – kázeňský přestupek (oznamovat)

Přestupek, vývojová stadia

- Základní vymezení - § 5 (materiální znak, formální znaky)
- Přestupkem i opomenutí (§ 11) konání, k němuž pachatel povinen dle okolností či osobních poměrů – mj. na základě jiného právního předpisu nebo úředního rozhodnutí, dobrovolně se zavázal konat, vyvolal ohrožení aj.
- Trestnost vývojových stadií – **pokus (§ 6)**, trestné jen stanoví-li zákon (§ 8/1/a) ZNP), ovšem stejně jako dokonaný přestupek
 - bezprostředně směřuje k dokonání, k němuž nedošlo, u FO úmysl přestupek spáchat
 - **zánik odpovědnosti za pokus** – pokud *dobrovolně* upustil od dokonání a odstranil nebezpečí hrozící objektu přestupku (dobrovolnost – pokud mohl pokračovat, ale sám upustil; nejde o dobrovolnost, pokud přistižen, jiný překazil, nebyl schopen překonat překážku, odložil na později...)
 - není vyloučena odpovědnost za jiný již dokonaný přestupek (př. za hrubé jednání u pokusu ublížit na zdraví)

Trvající přestupek

- **Trvající přestupek (§ 8):** jednání, jímž pachatel *vyvolá protiprávní stav*, který posléze *udrží*, příp. jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal
- Jednání tvoří jeden skutek až do okamžiku ukončení; projednává se jako celek, byť má počátek před prekluzivní lhůtou (trvání např. 4 roky)
X až od data deliktní odpovědnosti pachatele
- Prekluzivní lhůta začne běžet od okamžiku ukončení trvajících deliktů (srovnej též 5 A 164/2002-44), resp. *od zahájení řízení / od okamžiku uvedeného předmětu řízení* (kdy naposledy ještě přestupek prokazatelně trval – př. datum kontroly; zákon výslovně neřeší...)
- **Otázka aplikace tam, kde je stanovena jednorázová povinnost**
– neoznámí, neodevzdá, nedostaví se, neprovede...
NSS: např. 9 As 64/2007-98 (OP, ŘP apod.) X *metodika OLG* (judikatura však zatím výslovně neřešila, jen paušálně označila za trvajících)
[Klapal, V.: Pokračující, trvajících a hromadný přestupek (1. část, 2. část). In: Trestněprávní revue č. 9/2013, č. 10/2013; Jírů, T.: Lze pomocí teleologického výkladu zabránit promlčení přestupku? In: Správní právo 7/2011; Bursíková, L., Venclíček, J.: Otázky související s pokračujícími správními delikty. In: Správní právo č. 5/2014; Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, MVČR, 19.1.2018, s. 15]

Pokračující přestupek

- **Pokračování v přestupku (§ 7)** - jednání, kde dílčí útoky vedené *jednotným záměrem* naplňují skutkovou podstatu *stejného* přestupku, spojeny stejným nebo podobným *způsobem provedení*, blízkou *souvislostí časovou* a *souvislostí v předmětu útoku*
- Škody se sčítají; *úmyslný* delikt (nelze tak u nedbalostních přestupků)
- Jde o jeden skutek, s důsledky jako u trvajících deliktů (prekluze, předmět jednání)
- Není-li jednotný záměr – opakování přestupku
- Okamžikem ukončení pokračujícího přestupku je dokonání posledního dílčího útoku (viz též 8 Tdo 245/2011), resp. *poslední útok před zahájením řízení (uvedeným v „obvinění“)* - **přetržení** pokračujícího přestupku nastává zahájením řízení (zákon také výslovně neřeší, judikatura diskutabilní: 1 As 49/2012 – 33, ale i 5 As 138/2012 – 23 nebo přiměřeně 9 As 101/2010 – 101; podrobněji viz <http://jinepravo.blogspot.cz/2013/09/jan-potmesil-sporne-prestupkove.html>)

Hromadný přestupek

- **Hromadný přestupek (§ 9)** – pro vznik odpovědnosti zákon požaduje *více útoků se společným záměrem* (jednání spočívající ve vícero útocích vedených společným záměrem) – více útoků, které teprve v souhrnu zakládají odpovědnost za přestupek
- Společný záměr a mnohost útoků znakem skutkové podstaty
- Otázkou uplatnění v praxi – OLG uvádí pouze *uskutečňování zlomyslných volání* (§ 119/1/a) zák. č. 127/2005 Sb.)
- Jiná jednání, kde spácháno *vícero, i různorodých, útoků, vedených společným záměrem?*
 - stalking, coby forma hrubého jednání sui generis či schválností (*souhrn „drobných“ jednání, vedených společným záměrem, a to snahou narušit občanské soužití, a působících až v součtu*), podobně domácí násilí (stalking zpravidla jen jeho pokračováním po odchodu od partnera), obdobně též šikana ve škole, na pracovišti
 - X v praxi se lze setkat s „rozkrájením“ na dílčí, samostatně kvalifikované, útoky (sirka v zámku, jednotlivé sms, sledování na ulici, e-maily, natáčení cestou do práce, ulomené zrcátko...)

Pachatel, spolupachatel, zvláštní subjekt

- Pachatelem – FO, PO, FO podnikající
- Spolupachatelství (§ 11) – u dokonáního přestupku i pokusu, odpovědnost každý jako za celý delikt; u FO třeba *úmyslné* a *společné* jednání (alespoň nepřímý úmysl, jak ve společném jednání, tak ve sledování cíle; stačí konkludentní dohoda)
- Stačí naplnit některý znak skutkové podstaty, příp. být i jen článkem řetězu jednání, která ve svém celku naplňují skutkovou podstatu; není nutná stejná míra zapojení (X jde o kritérium pro trest); u neodpovědných – mohou být nástrojem (§ 13/2)
- (U PO/FO podnikajících se nezkoumá úmysl, *společný záměr* či cíl se dovodí z okolností)
- *platí pro všechny (!) přestupky*
- Zvláštní subjekt přestupku (§ 12) – pachatelem i spolupachatelem jen ten, kdo má zvláštní vlastnost, způsobilost, postavení (např. učitel autoškoly); stanoví-li zákon, stačí u spolupachatele, má-li vlastnost jiný spolupachatel

Fyzická osoba jako pachatel

- (§ 13) Pachatel – FO, která zaviněným jednáním naplní znaky přestupku (postačuje nedbalost, nežádá-li zákon úmysl)
- Nepřímý pachatel – využije jako „živý nástroj“ jinou osobu, která není odpovědná za přestupek (věk, nepřičetnost; okolnosti vylučující protiprávnost); lze využít i neodpovědnou PO
– *výslovně tak řešeno* např. když rodiče posílají děti krást
- Účastenství – *organizátorství* (zosnoval nebo řídil spáchání), *návod* (vzbudil v jiném rozhodnutí spáchat), *pomoc* (umožnil nebo usnadnil) – trestné, pokud zákon stanoví (stanoví v § 8/1/a) ZNP
X nedomyšlené, resp. nedotažené (upraveno u přestupků proti majetku, nikoliv už u speciálních skutkových podstat, např. u vandalství (poškození veřejně prospěšného zařízení dle § 5/1/g) ZNP), nepovoleného kácení dřevin (§ 87/2/e) zák.č. 114/1992 Sb.), resp. dalšího poškozování či ničení dle jiných ustanovení, ač i závažnější
- Odpovědnost zákonného zástupce /opatrovníka (§ 14) – jednal-li/měl jednat, odpovídá, a to i když nemá zvláštní vlastnost, již má osoba (př. dítě – vlastník lesa), za niž odpovídá, pokud zákon vyžaduje zvláštní subjekt

Omyl skutkový

- Skutkový omyl (§ 16) – vliv na formu zavinění
- Neznalost skutkové okolnosti, která je znakem přestupku, vylučuje úmyslné zavinění; není dotčeno zavinění z nedbalosti (např. zničení cizí věci v domnění, že jde o věc vlastní, rušení sousedů hlukem „pro zábavu“ v domnění, že ještě není 22 hod.)
- Při mylném předpokladu okolností, naplňujících znaky mírnějšího úmyslného přestupku trest za tento mírnější přestupek, nestačí-li nedbalost
- Při mylném předpokladu okolností, které znakem přísněji trestného deliktu, postih za pokus tohoto přísnějšího přestupku, je-li trestný
- Při mylném předpokladu okolnosti vylučující protiprávnost vyloučen úmysl, *není však dotčena nedbalost* (např. zranění druhého v domnění, že přišel útočit a je třeba se mu bránit/zaútočit první)
- Nejspíš ale omezená aplikovatelnost v praxi...

Omyl právní

- Právní omyl (17) – vylučuje zavinění
- neví-li, že je čin protiprávní, a omylu se *nemohl* vyvarovat, nejedná zaviněně - „*omluvitelný omyl*“
- *X mohl* se vyvarovat, pokud měl povinnost vědět (pro zaměstnání, na základě zákona, rozhodnutí, smlouvy, postavení, povolání, funkce...) nebo byla-li protiprávnost bez zřejmých obtíží rozpoznatelná – „*neomluvitelný omyl*“
- zásadně *neomlouvá neznalost* základních *norem trestního práva* – co správní právo trestní? neomlouvá neznalost 10.000 přestupků..?
- zásadně *omlouvá* neznalost norem, na něž odkazují *blanketní skutkové podstaty* trestných činů – ve správním právu obdobou vyhlášky a nařízení? (typicky přespolní pachatel bez zvláštní kvalifikace, oprávněně požadovatelných znalostí či kvalifikace); příp. též mimotrestní normy, jako morálka, místní zvyky..?

Okolnosti vylučující odpovědnost

- Věk (§ 15) – kdo nedovršíl 15 let (dovršíl den následující po 15 narozeninách); i skutek musí být trestný; nepočítá se trvání či pokračování před 15
- Nepříčetnost (§ 19) – kdo 1) pro duševní poruchu 2) v době spáchání nemohl a) *rozpoznat* protiprávnost jednání nebo b) *ovládat* jednání; odpovědným ten, kdo se do nepříčetnosti uvedl byť i z nedbalosti návykovou látkou (široké vymezení – cokoliv způsobilé ovlivnit psychiku, schopnosti, chování)
- Omezení způsobilosti – zásadně není dokladem o nepříčetnosti (leđa např. těžká retardace)

Odpovědnost právnické osoby I.

- Není vyžadováno zavinění, objektivní odp. s možností liberace (§ 21)
- Odpovědnost PO (§ 20) zakládá *příčitatelnost* jednání FO osobě právnické, pokud FO porušila povinnost uloženou PO
 - při činnosti PO, - v přímé souvislosti s činností PO
 - ku prospěchu PO, - v zájmu PO
- Fyzickou osobou, jejíž jednání je příčitatelné PO – statutár/člen statutár. orgánu; jiný orgán PO nebo jeho člen; zaměstnanec nebo jiná FO v obdobném postavení při plnění úkolů PO; FO plnící úkoly PO; FO, již PO používá při své činnosti; FO jednající za PO, pokud PO výsledek využila
- *Odpovědnost není podmíněna zjištěním konkrétní FO* (netřeba zjišťovat zejména tehdy, pokud k jednání došlo *při činnosti PO*)
- Požaduje-li zákon zvláštní vlastnost PO, nemusí ji mít jednající FO
- Nepřímé pachatelství – PO odpovědná i tehdy, pokud použité PO či FO neodpovědné
- Odpovědnost PO za přešupek nevyklučuje odpovědnost jednající FO a naopak

Odpovědnost právnické osoby II.

- K jednání jednající FO může dojít i před vznikem PO; může jít i o jednání neúčinné či neplatné; odpovědnost PO vznikne, i když soud prohlásí neplatnost
- Odpovědnost za přešupek přechází na právního nástupce (§ 33)
- Pokud více právních nástupců, odpovídá každý, jako by spáchal sám
- Liberační důvody (**§ 21**): PO se zproští odpovědnosti, když prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které lze požadovat, k zabránění přešupku;
existenci liberačních důvodů prokazuje PO, nikoliv SO
- X nelze se zprostit, jestliže a) nevykonávána povinná či potřebná kontrola jednající FO, nebo b) neučiněna nezbytná opatření k zamezení či odvrácení přešupku

Odpovědnost podnikající fyzické osoby

- (§ 22) Podnikající FO („FOp“) pachatelem, pokud k přestupku došlo při jejím podnikání nebo v souvislosti s ním a porušila jím povinnost uloženou FOp nebo FO (...? – podstatné by mělo být, zda jednání je přestupkem FOp)
- Pachatelem i tehdy, pokud je jí přičitatelné jednání FO, která porušila povinnost FOp nebo FO při podnikání FOp, v souvislosti s ním, ku prospěchu nebo v zájmu FOp
- FO, jejíž jednání přičitatelné FOp – zaměstnanec apod.; FO plnící úkoly FOp; FO, již FOp používá ke své činnosti, FO jednající za FOp, pokud využít výsledek
- Otázkou, zda lze stíhat za 1 skutek jak FO, tak FOp, jde-li o tutéž osobu (pokud ne, riziko výhodnosti páčání přímo živnostníkem X dle OLG MV jde o dvojí postih v rozporu s *ne bis in idem*)
- Jinak obdobně jako u PO (vyjma § 21/1,2 a 4/a)b)), mj. i liberační důvody jako u PO
- Přestane-li FOp podnikat, odpovědnost nezaniká (§ 23)
- V případě smrti přechod odpovědnosti na osobu, která pokračuje v podnikání; pokračuje-li více osob, odpovídá každý

Krajní nouze, Nutná obrana, OZ

- Krajní nouze (§ 24)

1) odvrací (i ve prospěch jiného), 2) **nebezpečí** (5 As 10/2011 – 111: nebezpečí musí být reálné), 3) přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, 4) nebylo je možno odvrátit jinak (subsidiarita), 5) následek není stejný/vážnější než který hrozil (proporcionalita) nebo dotyčný povinen riziko snášet

- Nutná obrana (§ 25)

1) odvrací (i ve prospěch jiného), 2) **způsobem, který není zcela zjevně nepřiměřený** (viz i 1 As 35/2008-51), 3) přímo hrozící / trvajících, 4) **útok** na zájem chráněný zákonem (tj. útok přičetné FO)

- Dovolená svépomoc (§ 14 OZ)...

- Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo *ohroženo* a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.

- Hrozí-li neoprávněný *zásah* do práva *bezprostředně*, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.

(srovnej 1 As 34/2010-73 – „revizorský“ judikát)

Další okolnosti vylučující protiprávnost

- Svolení poškozeného (§26)

- jednání na základě svolení dotčené osoby není trestné
- svolení předem nebo současně, a to dobrovolně, vážně, určitě a srozumitelně; příp. i ex post, pokud by dotčená osoba souhlas udělila (předpokládaný souhlas)
- s výjimkou lékařských zákroků nelze dát souhlas s ublížením na zdraví X *otázka existence ohrožení či porušení objektu* (tedy občanského soužití – viz např. box, SM praktiky...)

- Přípustné riziko (§ 27)

- ohrožení nebo porušení objektu přestupku není trestné, pokud jde o společensky prospěšnou činnost vykonávanou v urč. fci nebo postavení, zaměstnání apod., v souladu se stavem poznání a info, dostupnými v době jednání, a prospěšného výsledku nelze dosáhnout jinak X vyloučeno, pokud ohrožení života nebo zdraví bez souhlasu, výsledek neodpovídá míře rizika, odporuje zákonu/veřejnému zájmu/ lidskosti/ dobrým mravům

- Oprávněné použití zbraně (§ 28)

- použití zbraně v souladu s jiným předpisem (typicky policie)

Zánik odpovědnosti za přeštupek

- **Důvody zániku odpovědnosti (§ 29)** – a) uplynutí promlčecí doby, b) smrt FO, c) zánik PO bez nástupce, d) amnestie (amnestii viz § 104)
- **Promlčecí doba (§ 30)** – 1 rok (objektivní 3); 3 roky, kde horní hranice pokuty aspoň 100.000 Kč (objektivní 5); § 112/2..?!? (je možné retroaktivní prodloužení promlčecí doby?)
- **Běh promlčecí doby (§ 31)** – počátek den po spáchání (příp. po účinku, je-li znakem skutkové podstaty); pokračující, hromadný, trvající přeštupek – den po konci skutku; uplynutí 1 roku – ve shodný den určující počátek doby (závěr č. 154 poradního sboru m.v. k SŘ)
- **Stavení promlčecí doby (§ 32/1)** – a) trestní řízení, b) přerušení v očekávání soudního trestu, c) řízení dle SŘS, d) trvání podmíněného upuštění od trestu
- **Přerušení promlčecí doby (§ 32/2)** – a) oznámení zahájení řízení, b) vydáním rozhodnutí o vině, c) vydáním rozhodnutí o schválení narovnání - > počíná běžet nová 1/3 letá doba X max. 3/5 let; příkaz (nikoliv na místě) jako první úkon v řízení...?
- 6 As 56/2004-68, 1 As 17/2007-73: doba trestního stíhání; 1 As 35/2009-69: pokračující přeštupek a prekluze; 3 As 57/2004-39, 7 As 41/2010 – 66 aj: rozhodnutí musí v prekluzivní lhůtě nabyt i PM (jinak KS zruší; otázka, zda může i SO – dle poradního sboru k SŘ lze přezkumné řízení)

Správní tresty a jejich ukládání

- **Druhy (§ 35)** – a) napomenutí, b) pokuta, c) zákaz činnosti, d) propadnutí věci n. náhradní hodnoty, e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku
- Lze uložit (§ 36) samostatně i kombinaci (nelze napomenutí s pokutou)
- Ve společném řízení (§ 41) dle ustanovení nejpřísněji trestného přestupku (pokud stejné sazby, dle nejzávažnějšího); Mimořádné zvýšení – lze i zvýšit o ½ sazby za nejpřísněji trestný přestupek X max. do součtu sazeb; tresty dle jednotlivých přestupků; tam, kde všechny přestupky velmi závažné, a nestačí tak postih dle základní společné sazby
- Podmíněné upuštění (§ 42) – lze, když hledem k povaze a závažnosti přestupku, jímž vznikla škoda, a osobě pachatele stačí k nápravě jen projednání; povinnost ve lhůtě (a stanoveným způsobem) nahradit **škodu** – pokud nesplní, povinnost uložit trest
- Upuštění od uložení (§ 43) – pokud s ohledem na okolnosti, závažnost, osobu pachatele stačí projednání, mj. i u mladistvého (§ 59); též když přestupek vyloučen ze společného řízení, a trest za ostatní přestupky již stačí
- Mimořádné snížení (§ 44) – **alespoň 1/5 dolní hranice** sazby; a) s ohledem na okolnosti a osobu i tak stačí, b) jde o pokus, c) **s ohledem na poměry pachatele** dolní sazba i tak moc přísná, nebo d) jednání, kde ne zcela splněny podmínky krajní nouze/nutné obrany či jiné okolnosti vyluč. protiprávnost; *alkohol v dopravě apod..?!*

Určení druhu a výměry trestu (§ 37)

- Kritéria pro uložení druhu a výměry sankce (§ 37):
 - a) povaha a závažnost (§ 38)
 - b) o některém z více přestupků rozhodnuto mimo společné řízení
 - c) polehčující (§ 39) a přitěžující (§ 40) okolnosti
 - d) blízkost k dokonání u pokusu, důvod nedokonání
 - e) míra účasti na spolupachatelství
 - f) osobní poměry FO a zda již správně trestána jinak
 - g) povaha činnosti PO nebo FOp
 - h) u právního nástupce míra užitku z přestupku, u více nástupců, zda pokračuje v činnosti, při níž přestupek
 - i) u pokračujícího, trvajících a hromadného přestupku podíl spáchání za mírnějšího zákona než při dokonání
 - j) Jiné... - *všude demonstrativní výčty*

U mladistvého též jeho osobnost, včetně věku, rozumové a mravní vyspělosti, a osobní poměry, aby nebyl ohrožen další vývoj (§ 56)

Povaha a závažnost přestupku (§ 38)

- Povaha a závažnost dána (**§ 38**):
 - a) význam zákonem chráněného zájmu (objektu přestupku), který porušen/ohrožen
 - b) význam a rozsah následku
 - c) způsob spáchání
 - d) okolnosti spáchání
 - e) druh a míra zavinění FO, příp. pohnutka
 - f) délka protiprávního jednání/udržování protiprávního stavu (u trvajícího přestupku)
 - g) počet dílčích útoků u pokračování v přestupku
 - h) Jiné...

Polehčující a přitěžující okolnosti (§ 39, 40)

- Polehčující okolnosti (§ 39):

- a) věk blízký věku mladistvých
- b) jednání mimo meze krajní nouze/nutné obrany či jiné okolnosti vylučující protiprávnost
- c) odstraňování škodlivého následku, dobrovolná náhrada škody
- d) oznámil přestupek a spolupracoval
- e) spáchal pod vlivem hrozby, nátlaku, podřízenosti, závislosti na jiném
- f) Jiné...

- Přitěžující okolnosti (§ 40):

- a) využil něčí bezbrannosti, podřízenosti, závislosti na jiném
- b) spáchal více přestupků
- c) spáchal přestupek opakovaně
- d) zneužil svého zaměstnání, postavení, funkce
- e) spáchal jako člen organizované skupiny
- f) spáchal na těhotné, nemocném, zdravotně postiženém, starém, nemohoucím
- g) Jiné...

Napomenutí, Pokuta

- Napomenutí (§ 45) – prostředek morálního působení; *upozornit pachatele* na důsledky protiprávního jednání v budoucnu; stačí v odůvodnění
- Pokuta (§ 46) – lze do 1.000 Kč, nestanoví-li zákon jinak; splatnost 30 dnů (nestanoví-li SO jinak)
- Příkaz na místě – max. 10.000 Kč (§ 91/1)
- Příkaz – bez omezení (§ 90)
- Mladistvý – ½ horní hranice sazby, max. 5.000 Kč (§ 57); u příkazu na místě max. 2.500 Kč (§ 91/1) (nepodniká-li)
- *Pozor na obecnou a speciální úpravu, hmotněprávní i procesní* – viz pokuty v dopravě v příkazním řízení na místě: speciální úprava sazeb pro příkaz na místě (§ 125c/7 zákona o silničním provozu) nevylučuje možnost příkazu na místě tam, kde speciální úprava není (neukládá-li se zákaz činnosti) – použije se obecná procesní úprava (příkaz na místě do 10.000 v rozmezí, kde se protne se sazbou pokuty za daný přestupek)

Zákaz činnosti

- Zákaz činnosti (§ 47) – lze, jde-li o činnost, k níž třeba oprávnění (řízení, rybaření, střelba...) anebo je zaměstnáním, došlo-li k přestupku v souvislosti s touto činností
- Nelze zakázat činnost, kterou zákon ukládá
- Nelze uložit mladistvému, bránil-li by zákaz přípravě na povolání (§ 58/1)
- Jen tehdy, *stanoví-li zákon* (př. doprava, drogy...)
- Max. na **3 roky**, nestanoví-li zákon jinak; mladistvý max. 1 rok (§ 58/2)
- Zápočet doby, po kterou již nesměl před rozhodnutím na základě úředního opatření
- Možnost **upuštění od výkonu zbytku trestu** po ½ doby X **nelze, pokud nezaplatil** pokutu (nebo nebylo rozhodnuto o splátkách či odkladu splatnosti)

Propadnutí věci nebo náhradní hodnoty

- Propadnutí věci (§ 48) – lze, pokud věc *náleží* pachateli (nemusí být oprávněným vlastníkem) + a) věc užitá nebo určena ke spáchání přestupku, b) věc získána přestupkem nebo jako odměna za něj, nebo c) věc i jen zčásti nabyta za věc získanou přestupkem či odměnu za něj, není-li podíl na nabyté věci minimální
- Nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku X **k hodnotě věci se nepřihlíží, vyžaduje-li to bezpečnost osob, majetku nebo jiný obdobný obecný zájem** (jde o zbraně, drogy, jedy...; doprava v př. drog, řízení přes zákaz...)
X *neřešeno už v zákoně o policii, zákoně o obecní policii, zákoně o vojenské policii – lze postupovat shodně jako dle § 48/3 ZOP?*
- Funkce sankční i preventivní; lze u *jakéhokoliv přestupku*, zpravidla věc movitá, nutný přesný popis (drogy včetně obalu)
- Propadnutí náhradní hodnoty (§ 49) – lze uložit až do výše hodnoty věci, pokud pachatel propadnutí zmaří (věc zničí, zatají, zužitkuje...)
- V obou případech se stává vlastníkem stát

Zveřejnění rozhodnutí o přestupku

- **Zveřejnění (§ 50)** lze uložit PO nebo FOp, stanoví-li zákon; třeba přiměřenost
- Zveřejňuje se výrok; v něm lze identifikovat jen pachatele
- Lze až po nabytí PM, ve lhůtě 2 – 6 měsíců (stanovené ve výroku) od PM
- Na úřední desce na 15 dnů až 2 měsíce
- Vedle zveřejnění na úřední desce se zároveň zveřejní ve zvoleném veřejném sdělovacím prostředku (**noviny, TV, internet...**) – **zajistí správní orgán na náklady pachatele (§ 79 SŘ? - patrně lze dle § 79/1 SŘ, kde tituly pro náklady jen demonstrativně, a dle 79/2 SŘ, tj. i samostatným rozhodnutím)**
- Je-li rozhodnutí zrušeno – správní orgán, který původní rozhodnutí vydal, povinen za své zveřejnit zrušující rozhodnutí obdobně, jako zveřejnil původní rozhodnutí
- Povinnost zrušujícího orgánu do 30 dnů od PM svého rozhodnutí informovat původce zrušeného rozhodnutí

Ochranná opatření – omezující opatření

- Omezující opatření (§ 52):
 - *Zákaz vstupu* na určená veřejně přístupná místa nebo místa konání společenských akcí (sport, kultura...); lze i na časové intervaly, data akcí
 - Povinnost *zdržet se styku* s určitou osobou nebo okruhem osob
 - Povinnost *absolvovat program* pro zvládnutí agrese nebo násilného chování (zatím nejasné, kdo hradí náklady, pokud nejde např. o soc. službu)
- Lze uložit FO *jen stanoví-li zákon* (§ 4, § 5/1, § 7/1, § 8/1,3 ZNP aj.); nutná souvislost mezi přestupkem a ukládaným opatřením
- Lze uložit jen s trestem; max. na 1 rok; nutná přiměřenost (k charakteru přestupku, poměrům pachatele)
- Lze uložit *i s účinky mimo obvod* správního orgánu (fotbaly...); kontroluje ten, který vydal, a ten, kde účinky; pokud účinky mimo obvod, třeba do 5 dnů od PM vyrozumět dotčený orgán
- Zvládnutí agrese – zejména u domácího násilí; nutnost stanovení podmínek; kontrola zprávou poskytovatele programu
- Maření omezujícího opatření – přestupek dle § 2/2/h) ZNP

Ochranná opatření – zabránění věci nebo náhradní hodnoty

- Zabránění věci (§ 53): lze, pokud nebylo uloženo propadnutí věci dle § 48/1 (věc užita, získána...), když to vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obdobný obecný zájem, pokud:
 - a) do 60 dnů od vyjití přestupku najevo nezjištěn pachatel
 - b) věc náleží tomu, s nímž nelze vést řízení o přestupku nebo mu uložit trest (typicky nedostatek věku či *příčetnosti, prekluze*)
 - c) věc náleží pachateli, u něhož upuštěno či podmíněně upuštěno od trestu
 - d) věc nenáleží pachateli nebo mu nenáleží zcela (půjčená vzduchovka...)
 - e) vlastník není znám (§ 32/2/e) SŘ...)
- Lze též, pokud jde o výnos přestupku (bez dalšího)
- Nejpozději **do 5 let** od jednání majícího znaky přestupku
- Zabránění náhradní hodnoty (§ 54): lze, pokud pachatelem zmařeno zabránění věci, která mohla být zabráněna (viz výše); až do výše hodnoty věci
- V obou případech vlastníkem stát

Mladiství

- Zvláštní zřetel na mladistvé (Úmluva o právech dítěte, zákon o SPOD...), ukládání trestu – § 56; mladistvý – pojem trestní, nezletilý – pojem obč.práva (i od 16 soudně zletilý mladistvým)
- Přestupek nelze projednat příkazem (X lze pokutu příkazem na místě; *co napomenutí – a maiori ad minus/a fortiori..?*)
- Pokuty – ½ horní hranice, zároveň max. 5000 Kč (*nepodniká-li*)
- Blok – ½ horní hranice, zároveň max. 2500 Kč (*nepodniká-li*)
- podnikání – relevantní, jde-li o přestupky FOp
- Zákaz činnosti max. 1 rok X nelze, kde činnost přípravou na povolání
- Mladistvý má jako obviněný plná procesní práva (5 As 65/2009-39: mladistvý jako subjekt přestupku s plnými procesními právy), včetně zastoupení;
po 18 procesní postavení jako zletilý (4 As 77/2014 – 33)
- OSPOD a zák. zástupce – zvláštní procesní práva (§ 72); příkaz na místě – jen jde-li o bagatelní věc (ne u asociálního jednání apod.)
- Odvolání – ve prospěch obv. může i OSPOD a zák. zástupce (§ 72)

Zásady správního řízení

- § 1/1,3 SŘ – vymezení působnosti, § 1/2 SŘ – subsidiarita SŘ
- § 2/1 SŘ – zásada legality
- § 2/2 SŘ – zákaz zneužití pravomoci
- § 2/3 SŘ – ochrana práv nabytých v dobré víře, přiměřenost
- § 2/4 SŘ – ochrana veřejného zájmu, nestrannost a rovný přístup, legitimní očekávání (předvídatelnost, jednota)
- § 3 SŘ – zásada materiální pravdy
- § 4/1 SŘ – veřejná správa jako služba, zdvořilost
- § 4/2 SŘ – poučovací povinnost (procesní práva)
- § 4/3,4 SŘ – součinnost s účastníky, umožnění hájit procesní práva
- § 5 SŘ – přednost smírného řešení
- § 6/1 SŘ – zásada rychlosti řízení – bez zbytečných průtahů (+ § 71 SŘ, § 80 SŘ)
- § 6/2 SŘ – zásada procesní ekonomie (hospodárnosti) + zbytečně neobtěžovat
- § 7 SŘ – zásada rovnosti účastníků
- § 8/1,2 SŘ – jednota postupů, zásada spolupráce orgánů veřejné správy (§ 8/2)

Principy správního trestání

- Nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege
- Princip subsidiarity trestní represe
- Princip rovnosti (zákaz diskriminace)
- Princip řádného zákonného procesu
- (záruky **spravedlivého procesu** – právo na obhajobu; právo na poučení; právo na právní pomoc; právo na ústní jednání; právo klást otázky svědkům, znalcům, účastníkům; veřejnost; zásada in dubio pro reo etc.)
- Princip ne bis in idem (věc ESLP Zolotukhin X 1 As 125/2011 – 163, 6 As 106/2014 – 25: jedním skutkem lze naplnit skutkové podstaty více různých přestupků, s více tresty)
- Princip presumpce nevinny, Zákaz nucení k doznání; Zákaz nucení k sebeobviňování
- Zásada oficiality, Zásada legality

Věcná příslušnost

- **§ 60** Primárně **obecní úřad obce s rozšířenou působností** (obec III. typu), nestanoví-li zákon jinak:
- **jiný správní orgán** (ÚOOÚ, Policie ČR, ČIŽP, KÚ....) § 60/1
- **obecní úřad** (tj. obec I. typu) § 60/2:
 - a) pořádek v územní samosprávě (§ 4/2 ZNP);
(*co státní správa dle § 4/1 ZNP..?! – dle por. sboru k SŘ jen obce III., tj. porušení nařízení obce řeší ORP/obce III. – tržní řády, segwaye atd. nemůže řešit obecní policie*)
 - b) veřejný pořádek (§ 5 ZNP)
 - c) občanské soužití (§ 7 ZNP)
 - d) majetek (§ 8 ZNP)
 - e) dle zvláštního zákona
- **Přenos příslušnosti na základě VPS** – obec může uzavřít veřejnoprávní smlouvu o projednávání přestupků jen s obcí II. nebo III., v jejímž obvodu se nachází; lze přenést pouze veškerou příslušnost (§ 105)

Funkční příslušnost

- Primárně **obecní úřad**
- lze zřídit **KPP (§ 61/1)**; KPP může
 - a) ~~pořádek ve státní správě~~ - (*nelze víc, než obec I.*)
 - b) pořádek v územní samosprávě (§ 4/2 ZNP)
 - c) veřejný pořádek (§ 5 ZNP)
 - d) občanské soužití (§ 7 ZNP)
 - e) majetek (§ 8 ZNP)
 - f) dle zvláštního zákona
- Zřízení KPP: starostou, třeba zřizovací listina, jmenování členů (min. 3, lichý počet), jmenování předsedy (lze i více, senáty...), svěření pravomoci (lze jen to, co projednává obec I.); předseda – VŠ právo nebo ZOZ / *VŠ právo nebo Bc. + OZ od 1.1.2023*; může být zapisovatel/ka (nehlasuje)
- Jednání KPP: jednání a rozhodování kolektivní; **§ 134 SŘ** subsidiární, do protokolu o hlasování nelze nahlížet (§ 134/3 SŘ)
- Hlasování: př. dle pořadí návrhů n. dohoda předem; protokol o hlasování – přesně popsat předmět hlasování
- Projednáváním přestupků *nelze pověřit komisi rady obce* (§ 103/2)

Místní příslušnost

- Dle správního obvodu, kde byl přestupek spáchán (**62/1**) – **místo spáchání**
- Distanční delikty - *místem spáchání* všechny obvody, kde došlo k některé fázi přestupkového jednání; kde jednal pachatel, kde došlo ke škodlivému následku nebo účinku deliktu (zpravidla jisté, kde došlo k následku, nikoliv kde došlo k jednání, viz sms, Facebook, Aukro..., leda z okolností zřejmé) – nelze-li zjistit, postup dle § 62/4;
K distančním deliktům: 1) Zápis z konzultačního dne OVS MV ze dne 11.3.2008, s. 3 – 4, dále 2) Zápis z konzultačního dne OVS MV ze dne 9.12.2009, s. 8, nebo 3) stanovisko OBP MV, ASPI ID: LIT46892CZ
- FO: *nelze-li určit místo / spácháno v cizině* občanem ČR nebo českým rezidentem bez státní příslušnosti: dle posledního trvalého pobytu (§ 62/2)
- PO a FOp: *nelze-li určit místo spáchání* (§ 62/1) nebo spácháno *v cizině* (a pachatel má v ČR sídlo, vykonává zde činnost, má zde nemovitost): dle posledního sídla, místa posledního výkonu činnosti, místa posledního vlastnictví nemovitosti (§ 62/3)
- *Je-li více místně příslušných SO nebo nelze-li příslušnost určit* dle § 62/1-3: SO, v jehož obvodu vyšel přestupek **nejdříve najevo** (§ 62/4)
- Postoupení z důvodu vhodnosti: **§ 131/5 SŘ**; se souhlasem SO; **bez souhlasu SO, pokud se účastník zdržuje**; vhodnost = reálné usnadnění; OSPOD...

Postup před zahájením řízení (oznamování a předšetřování)

- **Oznamovací povinnost** – Policie ČR, Vojenská policie, jiný správní orgán (§ 73)
 - náležitosti oznámení – Kdo (*ví-li*), Co (jak, čím, proč), Kdy, Kde + § přestupku, důkazy
- **Oznamuje-li policie:** buď *přímo* dle § 73 / *nebo* nejdřív *předšetřuje* (§ 74), jde-li o:
 - a) veřejný pořádek (§ 5 ZNP)
 - b) občanské soužití, kde ublížení na zdraví (...z *nedbalosti* X a *minori ad maius* + systematický a historický výklad – *i úmyslné ublížení na zdraví*) (§ 7/1/b) ZNP)
 - c) majetek (§ 8 ZNP)
 - d) pořádek ve státní správě (§ 2, 3? X *ne*, § 4/1 ZNP)
 - e) pořádek v územní samosprávě (§ 4/2 ZNP)
 - f) zákon o silničním provozu (*otázka § 125f – nepředšetřuje se, to činí ORP! – stan. MV*)
 - g) proti pořádku ve státní správě v působnosti policie (stanoví zákon)
 - h) požární ochrana, i) další, stanoví-li zákon
- Pak o zjištěních úřední záznam; s ním **oznámí** do 30 dnů od zjištění přestupku (74/2);
- Jde-li o jednání mající znaky přestupku (delikt policisty apod.), **předá** příslušnému SO (orgán vnitřní kontroly, služební funkcionář); jde-li o trestný čin, **předá** OČTŘ (74/3/a)
- **Nebo odloží**, pokud 1) není podezření z přestupku (není to přestupek), 2) přestupek nelze projednat (nedostatek věku, přičetnosti; prekluze, smrt...; imunity...) nebo 3) neznámý pachatel (74/3/b)); odložení neformálně – ÚZ (§ 76 se postupů dle § 74 netýká)
- Vyrozumění oznamovatele na požádání do 30 dnů (§ 74/4); oznámení podnětem

Postup před zahájením řízení (postoupení, předání; podjatost)

- **Postoupení věci - § 131/5 SŘ** (postoupení z důvodu vhodnosti, *usnesením*); bez souhlasu lze podle OLG jen po zahájení řízení (ust. hovoří o účastníkovi)
X *většina věcí se postupuje před zahájením...*
- **Předání věci** (*usnesením do spisu*; lze i po zahájení – pak vyrozumět účastníky)
- § 64
 - Předání OČTŘ, *má-li jít o trestný čin* (§ 64/1/a))
 - Předání věci *zákonodárce*, pokud požádal dle § 4/4 (§ 64/1/b))
 - Předání věci *osoby ve služebním poměru*, vojáka (pokud již nebylo rozhodnuto v prvním stupni, pak jen vyrozumět dle § 4/6) (§ 64/1/b))
 - Předání věci *osoby ve vazbě, vězení, detenci* (§ 64/1/b))
 - Z důvodu *absence věcné nebo místní příslušnosti* (§ 64/2) (subsidiarita § 12 SŘ; kompetenční spory mezi více příslušnými SO dle § 11/2 SŘ)
- **Předložení věci** v případě *podjatosti* k pověření jiného SO (§ 63; § 14/4+131/4 SŘ), pokud:
 - *Podezřelým obec/kraj nebo zastupitel obce/kraje (na úrovni prvního i druhého stupně)* - § 63/1, 2
 - Nelze-li určit žádnou jinou úřední osobu u podjatosti obecně (podjatý předseda KPP, všichni zaměstnanci odboru) - § 14/4 SŘ

Odložení I.

- SO věc odloží

(§ 76/1):

- a) oznámení neodůvodňuje zahájení („tvrzení proti tvrzení“ není důvodem – důvodem je absence podezření, že by mohlo jít o přešůpek); lze i u ublížení na cti (7/1/a) ZNP); základní a zároveň zbytkové ustanovení
- b) podezřelý má imunitu dle mezinárodního práva
- c) imunita dle jiného zákona nebo jde o zákonodárce, který požádal o projednání v Parlamentu
- d) nedovršil 15 let (X oznámit vše OSPODu a zákonnému zástupci - § 76/6)
- e) nepřičetnost v době spáchání
- f) prekluze
- g) smrt FO; smrt FOp (pokud nikdo v podnikání nepokračuje)
- h) zánik PO (pokud bez právního nástupce)
- i) překážka věci rozhodnuté (jiný SO, OČTR)
- j) již stačí rozhodnutí o skutku coby disciplinárním deliktu (soudce...)
- k) neznámý pachatel (do 60 nezjištěn X lze zahájit později po zjištění)

§ 76/2: překážka litispendence, pokud o skutku vedeno *trestní řízení*; chybí *správní řízení* – vyplývá ale z § 77; zřejmě pak dle § 76/1/a)

- *usnesení do spisu* + vyrozumět osobu postiženou přešůpkem, je-li /je-li známa; pokud obtíže, náklady – veřejnou vyhláškou (§ 76/3)

Odložení II.

- SO věc dále odloží (§ 76/4):

nedán souhlas k zahájení řízení / **souhlas vzat zpět** před zahájením (*pokud dá a pak hned vezme zpět, netřeba čekat na uplynutí lhůty*)

- *usnesením, které se oznamuje* podezřelému a osobě přímo postižené spácháním přestupku (viz § 76/5 in fine – *zákonodárci trochu uteklo...*)

- SO věc může odložit (§ 76/5):

a) jedním skutkem spácháno více přestupků, které neprojednány společně, a za některý už uložen postačující trest

b) trest, který lze uložit, bezvýznamný vedle trestu, který už byl uložen v trestním řízení za jiný skutek

- *usnesením, které se oznamuje* podezřelému a osobě přímo postižené spácháním přestupku (je-li známa)

- Odložení netvoří překážku věci rozhodnuté (1 As 162/2012 – 44, č. 2850 Sb.NSS)

- **Náprava odložení – § 80 SŘ** (opatření proti nečinnosti – pokud nemělo být odloženo, ale mělo být zahájeno řízení)

- Vyrozumění oznamovatele – pokud požádá (§ 42 SŘ)

Podání vysvětlení

- Podání vysvětlení **podle § 137 SŘ**, předvolání dle § 59 SŘ
- Bezdůvodné odepření vysvětlení – **pořádková pokuta** („PP“) dle § 137/2 až 5.000 Kč (subsidiárně § 62 SŘ);
nedostavení se k podání vysvětlení bez závažných důvodů apod. dle poradního sboru k SŘ **podřaditelné pod bezdůvodné odepření**
- Možnost **předvedení** (§ 137/1 + § 60 SŘ) – pokud se bez náležité omluvy nebo dostatečných důvodů nedostaví X výjimečně...
- Právo (příp. povinnost) odepřít vysvětlení - obdobně jako u výsledku svědka, obviněného (mj. § 55/2, 3, 4 SŘ); odmítne-li včas v reakci na předvolání, nelze PP (viz např. 10 As 61/2016 – 44); odmítnout může i na místě (poučit)
- **Křivé vysvětlení** – přešupek dle § 2/2/f) ZNP (pokuta až 20.000 Kč)
- O podání vysvětlení (či jiném úkonu před zahájením řízení) – úřední záznam
- ÚZ nelze použít jako důkaz (§ 137/4 SŘ), max. jen podpůrně (NSS...)
- Právo na svědečné - Závěr č. 34 poradního sboru k SŘ

Zahájení řízení

- **Příkaz na místě** – u pokuty blok (§ 91, § 92; 150/5 SŘ)
- **Příkaz** (§ 90; § 150/1-4 SŘ)
- **Zahájení nezkráceného řízení** a) z moci úřední (§ 78), b) **z moci úřední se souhlasem osoby postižené přestupkem** (§ 79)
- Překážky řízení (77):
 - *překážka litispendence* (pro tentýž skutek již zahájeno přestupkové či trestní řízení); subsidiárně § 48/1 SŘ
 - *překážka rei iudicatae* (meritorní rozhodnutí – skutek se nestal, nespáchal jej obviněný, spáchání nebylo prokázáno, skutek je trestným činem, skutek totožným přestupkem, skutek není přestupkem, podmíněně zastaveno trestní stíhání, narovnání v trestním řízení, podmíněně odloženo podání návrhu na potrestání, odstoupeno od stíhání mladistvého); subsidiárně § 48/2 SŘ

Společné řízení

- Společné řízení (**§ 88**), pokud:
 - 1) více přestupků téhož podezřelého z téže oblasti veřejné správy, pokud příslušný týž SO (otázka BP vs. nezkrácené řízení... – netřeba vždy vše spolu)
 - 2) více přestupků více podezřelých, které spolu souvisejí a jsou z téže oblasti veřejné správy a příslušný týž SO
- Stejná oblast veřejné správy – zpravidla dle oblasti úpravy zvláštního zákona (doprava, zbraně, životní prostředí...); též působnost obce (I. typu)
- Přestupek *spáchaný* (ne oznámený) po zahájení – samostat. řízení (nepřibírá se)
- X pokud ve společném řízení projednáno více přestupků nebo z různých oblastí veřejné správy, nevadí (hospodárnost, obviněnému není na újmu); spojení řízení příp. dle **§ 140/1 SŘ**
- X i když nevedeno společné řízení, lze – při zohlednění absorpční zásady (viz 1 As 28/2009 – 62, též Zápis z KD OVS MV ze dne 9.3.2010, bod 6, str. 4)
- K urychlení řízení nebo z jiného důležitého důvodu lze naopak **jednotlivý skutek usnesením vyloučit** do samostatného řízení (otázka užití absorpční zásady..?)
- *Přestupky více mladistvých* – společně pokud je to *vhodné* ke zjištění stavu věci, hospodárné, s přihlédnutím k osobám mladistvých; Přestupky více mladistvých + dospělých – společně, je-li to *nezbytné* pro zjištění stavu věci a není to na újmu mladistvého

Příkaz na místě (blok)

- Je-li obviněný přítomen (§ 150/5 SŘ) a dále (§ 91/1) *pokud obviněný* (či osoba jednající za PO či FO) *souhlasí* a) se zjištěným stavem věci, b) s právní kvalifikací, c) s uložením pokuty, d) i s výší pokuty, e) s vydáním příkazového bloku. [Lze i u recidivy](#).
- *souhlas* se projevuje až *podpisem bloku* (8 As 68/2010 – 81, 9 As 75/2010 – 49); podpisem blok pravomocný a vykonatelný (§ 92/1)
- Lze uložit napomenutí nebo *pokutu do 10.000 Kč* (mladistvý do 2.500 Kč, nepodniká-li)
- Blokem lze uložit i peněžitou záruku za splnění povinnosti (§ 83/3, § 92/1)
- Může uložit SO i orgány dle § 91/2; *Policie ČR*: územní samospráva, veřejný pořádek, občanské soužití, majetek, státní správa v působnosti PČR, dle zvláštního zákona; *obecní policie*: co je v působnosti obce, stání v rozporu s nařízením obce, dle zvláštního zákona
- *Nelze* podat *odpor*, není možno přezkoumat soudem, není možná obnova X s výjimkou případů, kde obviněný neudělil souhlas s BP (1 As 21/2010 – 65, č. 2838/2013 Sb. NSS); o žádosti o obnovu řízení je ale třeba vždy rozhodnout
- *možnost zrušení* – přezkumné řízení (§ 94 a násl. SŘ) – X není právní nárok (X odůvodnit...); přezkum BP jen do 6 měsíců od PM (§ 101/1)
- Bloky (§ 92) – na místě zaplacené/nezaplacené (vydává MF – jen na pokuty)
- *Náležitosti bloku* - § 92/2 (nacionále, podpis, popis skutku, výše pokuty, kvalifikace včetně formy zavinění u FO, označení SO, identifikace úřední osoby, datum, poučení)
- [Otázka napomenutí příkazovým blokem](#) – dle § 150/5 SŘ, § 91/1 SŘ, zjednodušená forma rozhodnutí, odůvodnění netřeba, poučení (PM a vykonatelnost podpisem, nelze odpor), obviněnému se nevydává příkazový blok; [\(ne\)lze mladistvému \(§ 90/2/c\)..?](#)

Domluva

- „Domluva“ nezmizela – viz [Metodické doporučení - příkaz na místě a některé související otázky](#) na stránkách [OLG MV ČR](#), s. 8 doporučení
- Opora mj. v § 10/1 zákona o Policii ČR a v § 7/1 zákona o obecní policii („jiné opatření“ ..., tj. faktické pokyny a úkony); též § 5 – materiální znak přestupku)
- U Policie ČR viz též čl. 12/1 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 221 z 14.12.2011, ve znění pozdějších změn
- „Domluvu“ lze použít pouze „na místě“, tedy v terénu [ne před správním orgánem, resp. na úřadě, který nemá oprávnění jako policie či obecní policie – viz výše; na úřadě má být správně věc odložena dle 76/1/a)]
- Nelze „neformálně“ *upustit od potrestání* – to lze pouze formou rozhodnutí ve správním řízení (rozhodnutím s výrokem o vině + upuštěním od potrestání; nelze ani v příkazním řízení)

Příkaz

- Je-li skutkové zjištění dostatečné (§ 3 SŘ), lze vydat příkaz (§ 150/1 SŘ); jediným podkladem může být kontrolní protokol (§ 150/2 SŘ, § 81)
- *Lze uložit* 1) napomenutí, 2) pokutu (bez omezení), 3) zákaz činnosti, 4) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty (§ 90); ochranné opatření..?
- *Nelze* rozhodnout o nároku na náhradu škody (a bezdůvodném obohacení) – nemělo by se příkazem, pokud škoda a možný nárok (zjistit!)
- Příkazem nelze rozhodovat 1) v řízení zahájeném se souhlasem, 2) mladistvému (vyjma příkazu na místě – pokuta...) nebo 3) osobě s omezenou svéprávností
- Opravným prostředkem odpor, lhůta pro odpor 8 dní; podáním odporu se příkaz ruší, podaný odpor nelze vzít zpět; není-li podán odpor – příkaz nabývá PM (§ 150/3 SŘ)
- Pokud podán odpor, nelze uložit vyšší pokutu nebo jiný druh trestu, vyjma napomenutí, leda změna právní kvalifikace (§ 90/3)
- Pokud podán opožděný či nepřípustný odpor – vyzumět podatele (§ 150/3 SŘ; *zbytečné, pokud s odporem naloženo jako s podnětem k přezkumnému řízení*)
- Je-li vydání příkazu prvním úkonem v řízení, žádné náklady (X pokud po zahájení řízení, náklady už třeba X jde-li o příkaz na místě..?!)
- Nejde-li o první úkon v řízení, netřeba odůvodnění (tzn. u příkazu po zahájení)
- Obecně náležitosti jako rozhodnutí

Zahájení nezkráceného řízení

- Zahájení řízení z moci úřední bez dalšího (§ 78)
 - zásada oficiality (vše, co zjistí – oznámeno, vlastní úřední činnost, jinak)
 - *zahájeno doručením oznámení, příp. ústním vyhlášením oznámení (na žádost potvrdit); společné řízení zahájeno oznámením poslednímu*
 - v oznámení – popis skutku, předběžná kvalifikace; poučení o procesních právech; u předvolání následky nedostavení se
 - v případě přibrání dalšího skutku do řízení – do-oznámit; v případě změny kvalifikace vyrozumět obviněného; podobně v případě upřesnění skutku/předmětu řízení – seznámit, umožnit vyjádření (1 As 237/2015 – 31)
 - Je-li zmocněnec – vše zmocněnci (s účinky vůči zmocniteli); jen má-li účastník něco osobně vykonat, třeba i jemu (§ 34/1, 2 SR)
- Zahájení řízení z moci úřední se souhlasem osoby postižené přestupkem (§ 79)
 - stanoví-li zvláštní zákon, lze zahájit jen se souhlasem (pokud více osob postižených stejným přestupkem, stačí souhlas jedné) – př. 125c/1/h) zákona o silničním provozu mezi osobami blízkými (§ 22/1 NOZ/§ 125 TZ?), ublížení na cti dle 7/1/a) ZNP
 - povinnost poučit a stanovit lhůtu k souhlasu, min. 30 denní (lze i dle § 39 SŘ); souhlas nelze dát po lhůtě nebo byl-li vzat zpět; souhlas lze dát již na policii X raději ověřovat
 - Souhlas lze vzít zpět kdykoliv (až do vydání rozhodnutí o odvolání)
 - Pokud postižená osoba mladší 18 let nebo byl přestupek důvodem vykázání, zahájí (či pokračuje se) ex offo; dotčená osoba nedává souhlas – *nemá zvláštní procesní práva (!) – tzn. pokud domácí násilí bez vykázání – procesní práva ano, pokud s vykázáním, ne*

Účastníci řízení

Účastníci (§ 68):

- **Obviněný (§ 69)**
 - obviněným po prvním úkonu v řízení; presumpce nevinny; in dubio pro reo;
 - mladistvý má plnou procesní způsobilost,
 - odvolací práva – v plném rozsahu (§ 96/1/a))
 - **Poškozený (§ 70)** (v části, kde uplatnil nárok na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení)
 - vyrozumět o možnosti **uplatnit nárok, může nejpozději při prvním ústním jednání, příp. v určené lhůtě** (pokud jen zjišťuji nebo nechci úst. jednání; lze i dle § 39 SŘ), + vyrozumět o úst. jednání (bude-li); není-li osoba známa – nic; pokud vyrozumění obtížné / nákladné – vyhláškou (*výhoda pro SO X vyšší administrativa*)
 - poškozeným se dotýčný stává včasným uplatněním nároku nebo pokud již nárok uplatnil v předchozím trestním řízení o totožném skutku
 - nelze uplatnit nárok, pokud již probíhá jiné řízení nebo rozhodnuto v jiném řízení (typicky civilní); za shodných podmínek nelze o nároku rozhodnout – uplatní-li přesto osoba nárok, vyrozumět o nemožnosti rozhodnout; pokud jiné řízení probíhá, vyrozumět o výsledku řízení
 - právo na odvolání – jen proti výroku o nároku a nákladech uplatnění nároku (§ 96/1/b))
 - **Vlastník věci, která byla nebo může být zabráná** (v části týkající se věci nebo náhradní hodnoty)
 - Právo na odvolání – jen proti výroku o zabrání věci nebo náhradní hodnoty (§ 96/1/c))
- * /mizí navrhovatel X osoba dávají souhlas má zvláštní procesní práva/

Zastupování

- Ze zákona (zákonný zástupce) (§ 31, 32/1 SŘ)
- Z rozhodnutí soudu nebo SO (opatrovník)
 - u rozhodnutí soudu třeba posoudit rozsah zmocnění; dle SŘ nejčastější § 32/2/a), d), e), g) SŘ
 - třeba ustanovit subjekt, který bude opatrovanci co nejbližší (osoba pečující, blízká) a aktivní + nemá to být úředník SO; usnesením; povinnost přijmout X když odmítá, nekoná apod., třeba ustanovit jiného (do nového rozhodnutí platí dosavadní opatrovník)
- Na základě plné moci
 - PM: písemně (v zásadě stačí kopie) nebo do protokolu, lze jen 1 zmocněnce (pokud 2 najednou – neplatné; pokud nový zmocněnec, „platí“ nový); výpověď plné moci účinná vůči SO až když se o výpovědi dozví; *nelze ustanovit zmocněncem nezletilého* (8 As 6/2016 – 34, č. 3394/2016 Sb.NSS) – nutná plná svéprávnost
 - pro 1 úkon, pro část; celé řízení, lze i před zahájením; pro neomezený počet řízení do budoucna (pak s ověř. podpisy); substituce jen pokud výslovně dovoleno nebo tak stanoví zvl. zákon; dále viz § 34 SŘ

Práva a povinnosti účastníků

Následky nedostavení se na předvolání:

- Možnost uložení PP - § 62/1/a) SŘ – až 50.000, i opakovaně (X jen je-li třeba účasti předvolaného)
- Možnost předvedení - § 60 SŘ (dtto)

Procesní povinnosti účastníků:

- Povinnost dostavit se na předvolání (nebo se bezodkladně s uvedením důvodů omluvit) - § 59 SŘ, jinak viz výše ↑
- Povinnost prokázat totožnost (§ 36/4 SŘ)
- Povinnost poznačit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 SŘ) X ne obviněný
- Povinnost k součinnosti při opatř. důkazů (§ 50/2 SŘ) (omezené u obviněného)

Procesní práva účastníků:

- Právo zvolit si zmocněnce (do protokolu, písemně – § 33/1 SŘ – jen jeden!),
Právo na právní pomoc (čl. 37/2 Listiny)
- Právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení (§ 36/1 SŘ)
- Právo na stanovisko, právo na informace o řízení (§ 36/2 SŘ)
- Právo na vyjádření k podkladům rozhodnutí (§ 36/3 SŘ)
- Právo nahlížet do spisu (§ 38/1 SŘ), právo na kopie ze spisu (§ 38/4 SŘ);
InfZ – *nelze obcházet nahlížení*, viz 2 As 38/2007 – 78, 1 As 51/2009-106, 7 Ans 18/2012 – 23 X lze něco zaslat účastníkovi (§ 4/1 SŘ); MV-19871-2/ODK-2016

Zvláštní práva účastníků

Práva obviněného:

- Právo obviněného **žádat o nařízení ústního jednání** (§ 80/2) – poučit už v oznámení o zahájení (tak, aby příp. stihl požádat před rozhodnutím); **otázka postupu v 2. stupni..?** (*X systematicky upraveno v rámci nalézacího řízení...*)
- Právo obviněného neúčastnit se ústního jednání (§ 80/4, též I. ÚS 1849/08); vhodné, když souhlas s konáním v nepřítomnosti sdělí (otázka nucení k dostavení se a PP – jen, když nutná jeho účast a včas neodmítl s ohledem na právo nevypovídat); ústní jednání v nepřítomnosti obviněného lze, když se nedostaví bez náležité omluvy či dostatečného důvodu, nebo souhlasí s neúčastí (§ 80/4)
- **Právo obviněného na výslech**, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv (§ 82/1)
- Podmínky výslechu obviněného – jako u svědka (§ 82/1, § 55/2,3,4 SŘ), *poučit*
- Právo nevypovídat (§ 82/2), *poučit*; SO – zákaz nucení k sebeobviňování (82/2)
- Právo klást otázky účastníkům, svědkům, znalcům (§ 82/3)

Práva ostatních účastníků a osob zúčastněných na řízení:

- **Právo klást otázky účastníkům, svědkům, znalcům** (§ 82/3)
- Právo / povinnost odmítnout vypovídat – jako svědek (§ 82/3, § 55/2,3,4 SŘ)
- *Poškozený* právo uplatnit **nárok** na náhradu škody (§ 70/1) a **nutných výdajů** (§ 95/2) a **právo žádat o nařízení ústního jednání** (§ 80/3),
- *Osoba postižená spácháním přestupku* v řízení s jejím souhlasem – § 71
- *Zákonný zástupce, opatrovník, OSPOD* - § 72 (§§ 71, 72 – téměř jako účastníci)

Osoby a subjekty zúčastněné na řízení

- **Osoba přímo postižená spácháním přestupku (§ 71)**
 - Právo dát a vzít zpět **souhlas se zahájením řízení** (§ 79/1,3)
 - Právo na **vyrozumění o zahájení řízení** (povinnost SO vyrozumět)
 - V řízení **práva jako účastník, s výjimkou práva na odvolání** a podání žádosti o obnovu nebo vydání nového rozhodnutí (podrobně viz § 71); i **právo na vyjádření se k podanému odvolání** (§ 97/1) – vyrozumět
- **Zákonný zástupce, opatrovník mladistvého, OSPOD (§ 72)**
 - Právo na vyrozumění o zahájení řízení (povinnost SO vyrozumět)
 - **V řízení práva jako účastník (s výjimkou práva na odvolání se v neprospěch mladistvého)**, včetně práva podat žádost o obnovu nebo vydání nového rozhodnutí (podrobně viz § 72/1); právo zvolit mladistvému zmocněnce; i **právo na vyjádření se k podanému odvolání** (§ 97/1) – vyrozumět
 - Pokud 1) **za stejný skutek obviněn i zákonný zástupce/opatrovník** a není jiný zákonný zástupce/opatrovník (§ 72/2), anebo 2) **důvodná obava, že nebudou hájit zájmy mladistvého** (§ 72/3) – vykonává práva jen OSPOD (rozhodne se usnesením oznamovaným právě uvedeným a mladistvému)

Svěddek

- Každý, kdo není účastníkem, povinen vypovídat jako svědek; nelze „zastoupení“; I **poškozený** nebo **osoba dávající souhlas s řízením**, pokud objasňují skutek; rozlišovat procesní role (3 As 16/2012 – 25, 2 As 46/2006 – 100)
- **Předvolání** – obdobně jako u účastníka, dle § 59 SŘ, předmět řízení uvádět jen rámcově (nenavádět)
- **Povinnosti a práva:**
 - povinnost dostavit se na předvolání, jinak PP nebo předvedení
 - povinnost vypovídat, vypovídat pravdivě a nic nezamlčet (§ 55/1 SŘ)
 - svědek nesmí být vyslýchán o utajovaných info a tam, kde má povinnost mlčenlivosti (§ 55/2,3 SŘ)
 - právo odepřít výpověď, pokud svědkovi nebo osobě blízké vznikne riziko postihu za veřejnoprávní delikt (§ 55/4 SŘ)
 - lživá nebo neúplná výpověď – přešupek dle § 2/2/e) ZNP, pokuta až 20.000 (§ 2/4/b) ZNP)
- Poučit o všem v předvolání, nejpozději v rámci protokolu (§ 55/5 SŘ!)
- Otázka výslechu svědků mimo ústní jednání – dle 2 As 60/2008 – 111, 2 As 70/2010 – 63 nelze, vše musí být v rámci „ústního jednání“ X 5 As 45/2011 – 80: přímá aplikace §§ 49/1 a 51/2 SŘ... Raději postup dle 80/4 (i v případě dožádání – pak obviněnému zdůraznit, že nemusí chodit)

Ústní jednání

- Obecná úprava - § 49 SŘ (lhůty, neveřejnost/veřejnost), Speciální úprava - § 80
- Nařízení ústního jednání (§ 80) zásadně fakultativní
- SO ústní jednání *nařídí*:
 - je-li to **nezbytné pro zjištění stavu věci** (nebo ke splnění účelu řízení - § 49/1 SŘ)
 - je-li obviněným mladistvý
 - požádá-li obviněný a je to nezbytné k uplatnění jeho práv (třeba předem poučit o právu požádat; zamítne-li SO žádost – *usnesením* oznamovaným obviněnému; pokud žádá i v odvolacím řízení – formálně správnější zamítnout opět *usnesením*)
- SO ústní jednání *může nařídít*:
 - požádá-li poškozený a je to třeba k rozhodnutí o jeho nároku (třeba předem poučit o právu požádat; zamítne-li SO žádost – *usnesením* oznamovaným poškozenému)
 - eventuálně z jiného důležitého důvodu, než výše uvedeno
- **K ústnímu jednání předvolat účastníky** řízení (obviněný, poškozený, vlastník zabírané věci), vyrozumět osoby/subjekty zúčastněné na řízení (§ 71, § 72)
- V **nepřítomnosti obviněného** lze tehdy, pokud 1) řádně předvolán a 2) buď a) souhlasí s ústním jednáním v nepřítomnosti (poučit), nebo b) se na předvolání *bez náležité omluvy* nebo *dostatečného důvodu* nedostaví (poučit)
- Otázka nezbytnosti nařízení ústního jednání pro zjištění stavu věci: pro oporu v případě nenařízení viz 8 As 110/2015 – 46 (viz mj. bod 22, 23), dále i 1 As 166/2015 – 29 (body 12 – 14), 1 As 277/2015 – 33 (bod 10 a násl.), či 5 As 122/2015 – 18, 1 As 7/2016 – 30, 3 As 260/2015 – 58 (X nejednotná judikatura, př. požadavky na vyroz. o dokazování...)

Omluvy a obstrukce I.

- Omluvy na neodkladné služební či soukromé záležitosti stěží mohou mít přednost před záležitostmi úředními – 2 As 8/2009 – 95; ne-přijetí omluvy – otázka správního uvážení (počet předcházejících omluv, odstup od jednání, hodnověrnost důvodů, důležitost účasti obviněného...)
- Včasnost omluvy – jakmile ví o důvodu a jakmile je schopen, lze i dodatečně (7 As 9/2009 – 66)
- Včasná omluva – jen taková, která zaslána hned po zjištění překážky (6 As 283/2014 – 20), z uznání 1. omluvy nelze dovozovat legitimní očekávání, že bude uznávána pořád
- Povinnost zajímat se o osud omluvy - 8 As 53/2013 – 37 (a 9 As 90/2012 – 31, 7 As 28/2009 – 99); pokud není nutná účast obviněného, stačí advokát, nemůže odkazovat na obviněného
- Je na účastníkovi, aby se zajímal, zda omluva přijata (9 As 90/2012 – 31)
- Kdo se omlouvá, musí důvod tvrdit i prokázat; **omluva 1)** musí být včasná (jakmile ví o důvodu, ne až před jednáním), 2) musí odůvodnit (nestačí vágní důvody) a 3) musí doložit důvody, prokázat - 6 As 25/2013 – 23, 6 As 215/2014 – 25

Omluvy a obstrukce II.

- Obecná omluva na poslední chvíli – netřeba složitě ověřovat (4 As 155/2013 – 27); není třeba vyzývat k doplnění důvodů omluvy (6 As 215/2014 – 25)
- Nelze vycházet z omluvy, o níž se SO nedozvěděl; lze mailem apod. X spolehlivě (9 As 101/2012 – 60); pokud už uznáno více omluv, lze uplatnit přísnější kritéria
- Na opakovanou omluvu přísnější kritéria, přednost úředního jednání před soukromými a pracovními důvody (1 As 40/2013 – 34)
- Co stačilo poprvé, není nutno uznat opakovaně (7 As 28/2009 – 99), otázka pořadí omluv, obstrukcí...
- Neschopenka – ne jakákoliv lékařská zpráva může sloužit k protahování řízení (1 As 55/2012 – 32), jen omezení pohybu, hospitalizace apod. (ne třeba zlomené zápěstí); viz též 1 As 263/2015 – 35
- Vyhýbá-li se obviněný ústnímu jednání, lze vyjít z ostatních důkazů (3 As 10/2013 – 32)
- Ústní jednání není případem, kdy má obviněný něco osobně vykonat, odkaz advokáta na omluvu obviněného nelze (4 As 120/2014 – 21)

Omluvy a obstrukce III.

- Omluva advokáta z důvodu výkonu praxe – může pověřit substituta (8 As 107/2013 – 46), Volba advokáta těsně před jednáním, který žádá o odročení, z důvodu kolize s jinou věcí (3 As 16/2012 – 25), Kolize s jinou věcí advokáta, substituce (4 As 78/2013 – 24), Omluva substituta, zajímat se o osud omluvy (9 As 6/2013 – 26), Omluva advokáta z důvodu pracovní neschopnosti, otázka substituce (4 As 112/2015 – 35)
- Obecná omluva pracovní neschopností, pak prý horečky.. - ne každá PN omlouvá nedostavení se - 10 As 251/2014 – 53 (vzor poučení o náležité omluvě – viz bod 11 cit. rozsudku)
- Smyslem práva obviněného na ústní projednání přestupku není vytváření obstrukčního nástroje, který projednání přestupku brání - 9 As 90/2012 – 31, podobně též 1 As 27/2015 – 24
- Detailnost odůvodnění v reakci na obsáhlá podání – není nutno reagovat na vše - 4 As 106/2015 – 55
- Vystavění vlastního uceleného argumentačního systému stačí, netřeba vyvracet všechny dílčí námitky - 9 As 63/2015 – 36

Dokazování

- Obecná úprava § 51 a násl. SŘ (výslech svědka § 55 SŘ), Zvláštní úprava **§ 82**
- **Výslech obviněného** – fakultativní; obligatorní, pokud nezbytný k uplatnění práv obviněného
- Nepřípustnost výslechu – jako u svědka (§ 55/2, 3 SŘ) – *poučit*
- Právo nevypovídat (§ 82/2) – *poučit*, zákaz nucení k sebeobviňování
- Práva účastníků – právo klást otázky sobě navzájem, svědkům, znalcům
- Osoby zúčastněné na řízení (rodiče, OSPOD, osoba která dala souhlas) – právo klást otázky účastníkům, svědkům, znalcům
- Tázaný právo neodpovídat (nevypovídat) jako dle § 55/4 SŘ, nesmí být tázán (nesmí odpovídat) jako dle § 55/2,3 SŘ – *poučit* (raději vše předem v protokolu, příp. už v rámci předvolání, příp. i ad hoc)
- **Řízení navazující na kontrolu** – skutečnosti zjištěné při kontrole mohou být jediným podkladem rozhodnutí o přestupku (§ 81)

Dokazování a podklady rozhodnutí

- Skutečnosti známé z úřední činnosti nebo notoriety (nedokazuje se X u poznatků z úřední činnosti uvést konkrétní č.j.; u internetu vytisknout nebo uložit na nosič s datem stažení a účastníkovi umožnit seznámení s podkladem)
 - Podklady od účastníků, stanoviska/vyjádření jiných SO, výpovědi účastníků, důkazy provedené v řízení, další podklady shromážděné ve spisu, pokud 36/3 SŘ; vše co zákonné
 - Důkazy: povinnost zjišťovat vše ve prospěch i neprospěch X volné hodnocení důkazů (X vše v rozhodnutí odůvodnit)
 - *svědecká výpověď*
 - *důkaz listinou* (záznam/protokol – „čtena listina“ – Závěr č. 72 X hlavně, že se mohl seznámit - 9 As 100/2014 – 25)
 - *důkaz ohledáním* (usnesení; „místní šetření“ SŘ nezná X nedostatek formy tolik nevadí, byla-li možnost účasti účastníka u úkonu – samostatně i třeba jako pokračování ústního jednání – předvolání/vyrozumění)
 - *znalecký posudek* (ustanovení znalce, příp. výslech znalce...)
 - další: foto, mapy, kresby, soukromé nahrávky; rekonstrukce; konfrontace, viz dále
- Třeba dodržovat práva obviněného (vědět o úkonu – § 4/3 SŘ, možnost seznámit se, hlavně 36/3 SŘ, vyjádřit se, navrhnout další důkazy, klást otázky...)

Zvláštní způsoby dokazování (internet, nahrávky, sms...)

- **Podklady z internetu** – třeba zálohovat (tisk, printscreen, uložení na CD), s datem pořízení (1 As 33/2011 – 58); obsah internet. stránek není skutečností obecně známou, dokazuje se (1 As 30/2009 – 70);
- FB, diskuze, maily; SMS – kopie, přepis do ÚZ...; telefonáty
- Google maps, Streetview – užití map jako jeden z důkazů v pořádku (9 As 128/2013 – 45, 7 As 129/2013 – 27)
- **Kamerové systémy** – neohlášení ÚOOÚ nečiní záznam nepoužitelný (2 As 45/2010 – 68); *od 25.5.2018 netřeba ohlášení (GDPR...) X povinnost vést záznam o činnostech zpracování (+ ochránit, mazat, regulovat přístup atd.)*
- **Skryté nahrávky** – státní orgán nesmí, nemá-li povoleno zákonem X občan může v zásadě vždy, jeho nahrávka zásadně použitelná (viz též prestupky.blogspot.cz a § 88 NOZ)
- **§ 88 NOZ** – k pořizování záznamů netřeba souhlasu, pokud pořízeno či použito k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob; licence; přiměřenost
- Stačí (mít možnost) se seznámit (netřeba důkaz listinou) - 9 As 100/2014 – 25 (mail jako podklad), 4 As 2/2014 – 26

Zvláštní způsoby dokazování (trestní spisy, úřední záznamy)

- **Důkazy z trestního spisu** zásadně použitelné, viz 1 As 168/2014 – 27, 1 As 97/2014 – 39; 1 Afs 19/2009 – 57
- Výslechy svědků na uvážení (pokud žádá účastník a nejde jen o obstrukci – lze odstranit rozpory ve výpovědích, zjistit něco nového) X opatrně (obviněný má mj. právo klást otázky svědkům...)
- **Úřední záznamy** – zásadně podkladem pro zahájení řízení, podpůrný charakter, nemohou nahrazovat výpověď (1 As 34/2010 – 73), nelze číst místo výpovědi svědka
- X lze použít, nelze-li provést výslech (2 As 67/2011 – 89) nebo podpůrně, pro porovnání výpovědi (1 As 34/2010 – 73)
- Netřeba provádět výslech, pokud by nic nového nepřinesl nebo záznam obsahuje neopakovatelné úkony, nebo ve spise jasný důkaz o spáchání přestupku (10 As 25/2014 – 48)
- Vývoj judikatury: 8 As 152/2014 – 30, 10 As 25/2014 – 48

Zvláštní způsoby dokazování (prostředky trestního procesu)

- *Rekonstrukce*: SŘ neupravuje, nejbližší ohledání (co lze vidět, jaké podmínky na místě)
- Není nijak vyloučeno (viz § 50, § 51 SŘ)
- Vyšetřovací pokus (§ 104c TŘ), Rekonstrukce (§ 104d TŘ)
- Zjišťování průběhu, co bylo možné či ne (lze jako pokračování ústního jednání); „mini-rekonstrukce“ („ukážete zde při jednání...“), samostatný úkon – informovat o úkonu, poučení obvyklé (svědek, účastník)
- *Konfrontace*: SŘ neupravuje, zvláštní forma výslechu
- Lze až po provedení výslechu (ne předtím), pokud výpověď obviněného a svědka nebo svědků navzájem vykazují závažné rozpory
- *Rekognice* – osoby (nesmí vidět předtím, zařadit mezi jiné osoby), fotky (aspoň 3 další) (§ 104b TŘ)

Zvláštní způsoby dokazování (výslechy dětí)

- Ohled na věk a rozumovou vyspělost, jen výjimečně
- **Čl. 3/1 Úmluvy** o právech dítěte (č. 104/1991 Sb.): Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí (...), dopadá i na správní orgány
- **§ 29/4 SŘ** - dítě jako účastník – výslech přímo, OSPODem nebo za přítomnosti OSPOD; vyžaduje-li to zájem dítěte, lze i bez přítomnosti rodičů – *u dítěte-svědka per analogiam* (v procesu analogie přípustná)
- § 102 TŘ: Je-li svědkem dítě a riziko nepříznivého ovlivnění duševního a mravního vývoje, zvláště šetrně (+ OSPOD, psycholog apod.); pokud proti rodičům, jejich přítomnost vyloučena
- Zákon č. 359/1999 Sb. o SPOD: ohrožené děti v § 6/e) oběť t.č., g) násilí mezi rodiči nebo dalšími osobami; § 8/2 – lze vyjádření i bez přítomnosti rodičů, neohrozit citový a psychický vývoj
- Zejména **u mladších dětí** nebo rizika manipulace ze strany rodičů – **NE**, předem odmítnout (*v rozporu se zájmy dítěte, které stojí výše, než zájem na prokázání přestupku / bagatelní kriminality*)

Dokazování – vedení výslechu, věrohodnost

- Souvisle vylíčit vše, co ví o předmětu výslechu, poté kladení dotazů (1 As 34/2010 – 73), pokud možno přesně zaznamenat, zejména jde-li o věrohodnost a porovnávání
- X neexistuje závazný návod, individuální otázka
- Otázka procesního postavení, vztahu k jiným osobám, zájem na věci; soulad s ostatními důkazy, pravděpodobnost, obvyklý běh věcí, míra nepřesnosti (určité rozpory ve výpovědích v nepodstatných věcech přirozené, 6 As 22/2013 – 27); Otázka psychického rozpoložení (domácí násilí...) – působí zmateně, nevěrohodně, výpadky paměti apod. X neznamena to, že k DN nedošlo; Odvádění pozornosti a chudost na detaily anebo očerňování (nevěrohodné) vs. vracení se k jádru věci, ukazování (spíše věrohodné); změny výpovědi...
- *Věrohodnost policistů* – otázka zájmu na výsledku řízení (jen plní povinnost - 1 As 64/2008 – 42, 4 As 19/2007 – 114 X podezřelé, pokud šikanózní přístup, neobvyklá horlivost – 7 As 83/2010 – 63)
X zásada volného hodnocení důkazů, výpověď policisty není privilegovaným důkazem, proto použitelnost dané judikatury diskutabilní; zejména v kázeňském řízení (při podezření z pochybení) je lhaní naopak pravidlem (upřímností policista nic nezíská, naopak by si zajistil trest)

Dokazování – in dubio pro reo

- 9 As 3/2009 – 91: Není možné zásadu in dubio pro reo automaticky použít vždy, když má rozhodující správní orgán k posouzení protichůdné důkazy. Existence rozdílných tvrzení a důkazů je typickou a nedílnou součástí řízení už jen z toho důvodu, že jsou navrhovány účastníky řízení, jejichž zájem na výsledku rozhodnutí je opačný.(...) Použití zásady in dubio pro reo přichází v úvahu pouze tehdy, má-li i po zhodnocení všech důkazů (včetně jejich váhy, věrohodnosti atd.) rozhodující orgán pochybnosti o tom, zda byl skutkový stav dostatečně zjištěn, případně o tom, jak rozhodnout.
- Srovnej též: 1 As 12/2010 – 79 (in dubio pro reo, nelze-li nabýt jistoty přes všechny důkazy a úvahy)
- Nepřímé důkazy – třeba ucelený řetězec

Záruka za splnění povinnosti

- **Záruka za splnění povinnosti (§ 83), § 147 SŘ**
 - možnost *uložení* (peněžitě i nepeněžitě) *záruky za splnění povinnosti*, již by bylo možno uložit v řízení o přestupku – *je-li důvodné podezření, že se podezřelý bude vyhýbat* (řízení, trestu, výkonu trestu, náhradě škody...)
 - *Ize i před zahájením řízení o přestupku* (typicky policie na ulici) zejména příkazem na místě/příkazovým blokem, jde-li o **peněžitou** záruku (**otázka získání souhlasu...**)
 - uložení záruky příkazem na místě na **nepeněžitou** povinnost (vydání věci jako záruky) – možné dle § 150/5 SŘ; zjednodušené rozhodnutí, netřeba vydávat povinnému blok (X opět **otázka souhlasu**, resp. podpisu)
 - možno i **rozhodnutím o uložení záruky, kde odvolání nemá odkladný účinek** (§ 147/3 SŘ), u vydání věci příp. i se lhůtou k plnění *okamžitě* po oznámení rozh., po (třeba i ústně vyhlášeném) zahájení řízení (X **může jen SO**, ne policie);
 - Pominou-li důvody uložení záruky – zrušení rozhodnutí a vrácení (§ 83/2); není-li zaručovaná povinnost splněna – propadnutí záruky (§ 147/5 SŘ)
- Otázka „důvodného podezření“ dle § 83/1 – posuzování podobné, jako u § 125a zákona o silničním provozu (viz např. judikaturu v 9 As 78/2015 – 26); třeba min. odůvodnit, z čeho podezření vychází, zároveň sama nespolupráce podezřelého nestačí; důvod - mj. dosavadní zkušenosti s ním

Zákaz zrušení, zániku nebo přeměny PO

- Další zajišťovací prostředek – **Zákaz zrušení, zániku nebo přeměny PO (§ 84)**
- SO **zakáže**, pokud *důvodné podezření*, že by se PO mohla vyhýbat trestu nebo zmařit náhradu škody (pokud to nebude zjevně nepřiměřené k přestupku) *X neřeší ale, pokud společnost bez peněz...*
- U PO založené na dobu určitou nebo k dosažení účelu a konec během řízení – fikce, jako by až do konce řízení založena na dobu neurčitou
- Rozhodnutí se doručuje jen PO, odvolání nemá odkladný účinek
- SO uvědomí o zákazu rejstříkový soud nebo jiný evidenční orgán
- Pominou-li důvody, SO zruší. Zruší mj. tehdy, když splněny všechny pravomocně uložené povinnosti, nebo nabylo PM zastavení řízení
- Vydán-li zákaz, evidenční orgán nezapiše zrušení, přeměnu ani neprovede výmaz; vydáno-li rozhodnutí o zákazu, ke změně nedochází; přeměnou se rozumí i sloučení, splynutí, rozdělení, změna právní formy, převod jmění na společníka, přemístění sídla mimo ČR
- *Přechod úhrady pokuty na právního zástupce – § 102)*

Přerušeni řízení

- Obecná úprava - § 64 SŘ (*může*: pokud řízení o předběžné otázce, do ustanovení opatrovníka nezpůsobilému účastníkovi, z důležitých důvodů na žádost účastníka ...)
- Zvláštní úprava - § 85
 - SO *přerušit*, byla-li podána kasační stížnost
 - SO *může přerušit*, pokud obviněný není schopen chápat smysl řízení pro duševní poruchu, která nastala až po spáchání skutku (X zde ale přerušeni nestaví promlčecí dobu – *opomenutí zákonodárce*)
 - SO *může přerušit*, pokud čeká, zda bude uložen trest v trestním řízení za jiný skutek, kdy by tento trest byl postačující (pak zároveň stavění prekluzivní lhůty)

Jiné zajišťovací prostředky

- *Podání vysvětlení* (§ 137 SŘ):
 - pořádková pokuta – PP (§ 137/2); předvedení (§ 137/1 SŘ + § 60 SŘ)
- *Předvolání účastníka/svědka* (§ 59 SŘ):
 - pořádková pokuta (§ 62/1/a) SŘ – absence *náležitě* omluvy) – lze zmírnit, prominout (§ 62/6 SŘ); předvedení (§ 60 SŘ) – usnesení a přípis pro OP/P ČR
- *Pořádková opatření při ústním jednání*: PP (§ 62/1/b),c) SŘ); vykazání z místa konání úkonu (§ 63 SŘ) – po předchozím napomenutí (ústní vyhlášení usnesení), může vynutit Policie ČR/obecní policie
- *PP za hrubě urážlivé podání* (§ 62/2 SŘ) s mírou X hrubé urážky lze, viz i 5 As 37/2010-71, 8 As 16/2012 – 52, 6 Ads 41/2008 – 67...
- *Zajištění důkazu* (**před** zahájením řízení – zajištění věci usnesením – § 138 SŘ)
- *Předběžné opatření nebo zajištění věci* (**po** zahájení řízení – rozhodnutím – § 61 SŘ) – k zatímní úpravě poměrů, zajištění důkazního prostředku nebo věci, která může být předmětem exekuce; u odnětí věci lze stanovit lhůtu pro vydání *okamžitě* po oznámení rozhodnutí (a po předání rozh. věc hned odebrat)
- *Vracení věci* zajištěné policií – analogicky k § 34/5 zákona o policii; pokud si přes opakovanou výzvu a dostatečný čas nevyzvedne – věc opuštěná, SO s ní může nakládat jako s věcí vlastní (zničit, prodat...)

Právní styk s cizinou

- Při dožádání cizozemského SO o poskytnutí právní pomoci, při poskytování právní pomoci cizozemskému SO, při doručování písemnosti ve styku s cizinou a při uznávání a výkonu cizozemského rozhodnutí SO, kterým byl uložen správní trest, se ve věcech týkajících se přestupků postupuje podle mezinárodní smlouvy, která je součástí právního řádu ČR, nebo podle zákona (§ 65/1) – logicky...
- Není-li v mezinárodní smlouvě stanovena vnitrostátní příslušnost k:
 - a) vyřizování dožádání cizozemského SO o poskytnutí právní pomoci,
 - b) poskytování právní pomoci cizozemskému SO,
 - c) doručování písemnosti ve styku s cizinou, nebo
 - d) uznávání a výkonu cizozemského rozhodnutí, kterým byl uložen správní trest
- příslušným orgánem věcně a místně příslušný SO, který se s cizozemským SO stýká prostřednictvím svého ústředního SO, do jehož působnosti rozhodovaná věc náleží (§ 65/2)
- *X neřeší nijak absenci smluv o spolupráci s SK, DE, PL, AT...*

Součinnost

- § 8 odst. 2 SŘ – zásada spolupráce SO
- § 13 SŘ – dožádání (př. dožádání o výsledch)
- § 19 odst. 1 SŘ – doručování mj. prostřednictvím obecní policie
- § 135 SŘ : Hrozí-li ztížení/zmaření provedení úkonu SO, nebo hrozí-li nebezpečí osobám nebo majetku, může SO požádat Policii ČR o součinnost při provádění úkonu.
- § 103/4/d) obecního zřízení – starosta může požadovat po Policii ČR spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku
- § 73, 74 – oznamování přestupků, šetření Policií ČR
- **§ 75** – Policie nebo jiný SO provede bez zbytečného odkladu na žádost příslušného SO úkony potřebné 1) k prověřování oznámení o přestupku, 2) k projednání přestupku a 3) k výkonu rozhodnutí. Pokud policie nebo jiný SO není k provedení požadovaných úkonů příslušný, neprovede je a vyrozumí o tom příslušný SO;
- **Žádosti o informace (žádost o rozsudek, info o vazbě apod.) lze jen neformálně (příp. s odkazem na zásadu spolupráce nebo přes SZ) – omezení možnosti žádat o součinnost či o informace jiné orgány veřejné moci, o možnosti žádat o součinnost obecně nemluvě (srovnej oproti tomu § 8/1 TR)**

Seznámení s podklady rozhodnutí

- **§ 36 odst. 3 SŘ:** *po ukončení dokazování, a (ještě) před vydáním rozhodnutí* - umožnit seznámení se s podklady (pro) rozhodnutí
- *Seznámení s podklady rozhodnutí – 7 A 112/2002-36:* nutnost určení okamžiku ukončení dokazování správním orgánem a uvědomění účastníka;

X 5 As 24/2009-65, 1 As 15/2010-90, 5 As 17/2010-111 a další: případy, kdy účel § 36/3 SŘ splněn, resp. seznámení fakticky umožněno (akceptováno i pokud se obviněný o své vlastní vůli nedostavil k ústnímu jednání, čímž se připravil o možnost výkonu procesních práv, vč. seznámení s podklady rozhodnutí – viz např. 9 As 76/2010 – 76);

- 7 As 40/2003 – 61, 8 As 65/2009-111: seznamování s podklady v odvolacím řízení – nejsou-li nové důkazy, netřeba vyzývat k seznámení; obdobně, pokud jediný nový podklad dodal účastník, nebo pokud SO z daného podkladu v rozhodnutí nevychází
- 6 As 42/2009 – 39 , 9 As 58/2009 – 71: metodický pokyn není podkladem rozhodnutí, lze jej přirovnat k judikatuře, je jen interpretačním vodítkem

Zastavení řízení I.

- Správní orgán řízení zastaví (§ 86), pokud:
 - a) skutek se nestal nebo není přestupkem (*oznamuje se*)
 - b) skutek nespáchal obviněný (*oznamuje se*)
 - c) spáchání skutku nebylo prokázáno (*oznamuje se*)
 - d) obviněný imunitu podle mezinárodního práva
 - e) obviněný imunitu podle jiného zákona, nebo zákonodárcem, který požádal o projednání orgánem Parlamentu
 - f) obviněný při spáchání pod 15 lety
 - g) obviněný při spáchání nepříčetný (*oznamuje se*)
 - h) prekluze (*oznamuje se*)
 - i) překážka litispendence (zahájil dříve již jiný SO)
 - j) překážka věci rozhodnuté (již meritorně rozhodnuto SO nebo OČTŘ)
 - k) obviněný zemřel nebo zanikl
 - l) stačí postih za skutek coby disciplinární delikt (*oznamuje se*)
 - m) zjistí se, že bylo možno projednat jen se souhlasem, ale nebyl dán
 - n) zpětvzetí souhlasu, leda lze projednat i bez něj

Zastavení řízení II.

- Zastavení řízení *usnesením*, které se oznamuje účastníkům; v případě sub d), e), f), i), j), k), m), n) se pouze poznamená do spisu (§ 86/2) a účastníci se vyrozumějí (možný přezkum - § 94 a násl. SŘ)
- V případě zastavení pro imunitu – po zániku imunity lze znovu zahájit, není-li jiný důvod zastavení (§ 86/3)
- V případě zastavení pro nedostatek věku – **informovat OSPOD a zákonného zástupce** + informovat o všem, co se stalo (§ 86/6)
- SO řízení též *zastaví*, pokud o totožném skutku běží trestní řízení; po jeho skončení může znovu zahájit, leda meritorně rozhodnuto (86/4) (*usnesením, oznamuje se*)
- SO řízení *může zastavit*, pokud trest uložitelný v přestupkovém řízení bezvýznamný vedle trestu, který již byl uložen za jiný skutek v trestním řízení (86/5) (*usnesením, oznamuje se*)
- **Zastavení řízení v případě uzavření smíru u přestupku ublížení na cti - § 86 nic**, nutno dle § 7/8 ZNP (*zastavení usnesením, které se oznamuje účastníkům, resp. obviněnému, a osobě postižené přestupkem, která se však nemůže odvolat*)
- **Zastavení řízení v případě schválení dohody o narovnání - § 86 nic**, nutno dle § 93/3/g) (je součástí *rozhodnutí* o schválení dohody o narovnání - § 93/3)
- Usnesení o zastavení řízení možno revidovat v přezkumném řízení (§ 94 an. SŘ)

Narovnání

- SO *schvální dohodu o narovnání rozhodnutím (§ 87)*, pokud:
 - a) to není v rozporu s veřejným zájmem a vzhledem okolnostem... je to dostačující (otázka zápisu do registru, bodů..., závažných přestupků – motivující k využívání účastníky zejména u dopravních přestupků X OLG MV rezervovaný, nejde tam jen o soukromý zájem, ale i veřejný)
 - b) obviněný se přizná (svobodně, vážně, určitě)
 - c) obviněný nahradí škodu/BO (či škodu jinak odčinil - § 93/3/e) in fine)
 - d) obviněný složí částku na veřejně prospěšné účely
- Příjemce a výši dobročinné částky určí SO na žádost obviněného, částka – přiměřená (87/2); příjemcem jen veřejně prospěšná PO (87/4)
- Před vydáním rozhodnutí o schválení dohody – SO vyslechne obviněného a poškozeného o způsobu a okolnostech uzavření dohody, zda vše dobrovolné a zda souhlasí; obviněného též SO poučí o důsledcích rozhodnutí (§ 87/3)
- Právní mocí rozhodnutí o schválení dohody končí řízení (§ 87/5), odvolat se mohou strany dohody, příp. u mladistvého zákonný zástupce a OSPOD (§ 96/3)
- Součástí rozhodnutí je i zastavení řízení – dle § 93/3/g)

Rozhodnutí o přestupku

- **Forma** rozhodnutí - § 67/2, § 69 SŘ (formální náležitosti), § 75 SŘ (PM nebo vykonatelnost, vypravení – u rozh. ve spisu); platí i pro usnesení
- **Obsah** – Náležitosti rozhodnutí - § 68 SŘ (výrok, odůvodnění, poučení o opravném prostředku);
- **Výrok** rozhodnutí - § 93 (nově i *forma zavinění*) a § 68/2 SŘ, účastníci, předmět řízení, jak bylo rozhodnuto, dle kterých právních ustanovení; **znění výroku**: např. XY (kdo) je vinen přestupkem proti .., kterého se dopustil tím, že kdy-kde-co-jak, tedy *úmyslně*.., za což se mu ukládá pokuta .. a povinnost nahradit náklady řízení...
- **Odůvodnění** - § 68/3 SŘ – podklady, důvody, úvahy, námitky účastníků....
- **Poučení** - § 68/5 SŘ – od kdy, do kdy, ke komu, u koho; náležitosti odvolání - § 82/1,2 SŘ; lhůta – 83/1 SŘ (15 dní od oznámení); kde - § 86/1 SŘ; kdo - § 89/1 SŘ; (pokud poučení chybí nebo nesprávné, lhůta pro odvolání 90 dní – § 83/2 SŘ)
- Opravy zřejmých nesprávností - § 70 SŘ (usnesení, rozhodnutí)
- Lhůta pro rozhodnutí – nelze-li bezodkladně, do 60 od zahájení (§ 94)
- Právní moc (rozhodnutí oznámeno a nelze opravný prostředek) - § 73 SŘ, Vykonatelnost – s PM nebo dle data/po lhůtě k plnění (§ 74 SŘ)
- Rozhodnutí o nákladech řízení – § 95 – *jen obviněný*; příp. rozhodnutí o náhradě škody

Výrok rozhodnutí o přestupku I.

- Zvláštní úprava výroku rozhodnutí o přestupku (§ 93)
- **Výrok o vině** (§ 93/1) – krom náležitostí dle SŘ se uvede:
 - a) popis skutku s označením místa, času a způsobu spáchání
 - b) právní kvalifikace skutku
 - c) vyslovení viny
 - d) forma zavinění u FO
 - e) druh a výměra trestu (příp. výrok o podmíněném upuštění, o upuštění nebo o mimořádném snížení pokuty)
 - f) výrok o započtení doby, po kterou obviněný na základě úředního opatření učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem již nesměl činnost vykonávat, do doby zákazu činnosti
 - g) výrok o uložení ochranného opatření
 - h) výrok o nároku na náhradu škody (nároku na vydání bezdůvodného obohacení)
 - i) výrok o náhradě nákladů řízení.
(...z podstaty věci se uvádí/řeší jen to, co v dané věci relevantní)

Výrok rozhodnutí o přestupku II.

- Je-li uznán **vinným právní nástupce** (§ 93/2), též:
 - a) identifikační údaje osoby, která skutek spáchala,
 - b) údaj o tom, že osoba, které je rozhodnutím ukládán správní trest, je právním nástupcem PO, příp. osobou, která pokračuje v podnikatelské činnosti FOp.
- Pokud schválena **dohoda o narovnání**, ve výroku (§ 93/3):
 - a) popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání
 - b) právní kvalifikace skutku
 - c) forma zavinění u FO
 - d) výrok o schválení dohody o narovnání
 - e) obsah dohody o narovnání zahrnující výši nahrazené škody/bezdůvodného obohacení, příp. způsob jiného odčinění
 - f) výše částky určené k veřejně prospěšným účelům s uvedením jejího příjemce
 - g) výrok o zastavení řízení
 - h) výrok o náhradě nákladů řízení (lze jen účelně vynaložené náklady poškozeného; paušální náhradu nákladů obviněnému nelze, neboť nebyl uznán vinným)
 - i) údaj o tom, že osoba, která uzavřela dohodu o narovnání, je právním nástupcem PO, příp. osobou, která pokračuje v podnikatelské činnosti FOp

Náhrada škody a vydání bezdůvodného obohacení

- V rámci řízení o náhradě škody a o vydání bezdůvodného obohacení (**§ 89**) SO působí na obviněného, aby nahradil nebo vydal (§ 89/1) /zaplatí, dostaneš míň.../
- SO uloží povinnost nahradit škodu, pokud 1) způsobena spácháním přestupku (třeba vyslovení viny a prokázání příčinné souvislosti mezi přestupkem a škodou), 2) nebyla dobrovolně nahrazena a 3) výše spolehlivě zjištěna (X lze přiznat i v části nároku – 89/3), *jinak odkáže s nárokem na soud* (§ 89/2); v případě zastavení řízení odkáže vždy
- Odkázat na soud *může* SO i tehdy, pokud by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům (tj. zjišťování škody netřeba věnovat výjimečnou pozornost) – 89/2 in fine
- Pokud nárok uplatněn opožděně, SO usnesením odkáže na soud + následně vyrozumí o výsledku řízení (89/5)
- V případě bezdůvodného obohacení obdobně (bezdůvodné obohacení – např. plody...; obecně majetkový prospěch, který není škodou ani ušlým ziskem)

Náklady řízení

- Povinnost nahradit náklady řízení (§ 95) uloží SO obviněnému, pokud uznán vinným (§ 95/1); obecná úprava - § 79 SŘ
- Stanoveno paušální částkou – do 30.6.2017 viz vyhlášku č. 231/1996 Sb., od 1.7.2017 viz vyhlášku č. 520/2005 Sb. (1.000 Kč; byl-li přibrán znalec: + 2.500 Kč; pokud znalec z oboru dopravy, toxikologie, psychiatrie: + 5.000 Kč X pokud více znalců, max. částka po zvýšení 10.000 Kč)
- I když více přestupků (jednočinný, vícečinný souběh, společné řízení...) – povinnost jen 1x (ale každému z obviněných)
- V případech zvláštního zřetele hodných lze na žádost snížit (§ 79/5 SŘ)
- Bez nákladů – blok, příkaz (§ 150/4 SŘ dle novely), pokud prvním úkonem v řízení; zastavení; narovnání
- § 79/6 SŘ: Povinnost nahradit náklady řízení, které by jinak správnímu orgánu nebyly vznikly (např. zmaření ústního jednání, kde vypláceno svědečné...)
- Náklady účastníků – každý si nese sám (§ 79/3 SŘ); X svědek, znalec – svědečné (cestovné, ušlý zisk – vyhláška č. 520/2005 Sb.), poškozený:
- SO přizná **poškozenému** (k jeho žádosti) *vůči obviněnému* **náhradu účelně vynaložených nákladů** na uplatňování nároku na náhradu škody, pokud prokázal vznik a výši a byl úspěšný; lze i poměrnou část/zčásti; pokud neprokáže, náhrada se nepřizná; neodkazuje se na soud

Oznámení rozhodnutí, doručování

- Oznámení rozhodnutí (rozhodnutí, příkaz, usnesení) – účastníkům, do vlastních rukou (§ 72/1 SŘ, § 19/4 SŘ); lze i ústním vyhlášením, vzdá-li se účastník práva na písemné vyhotovení (§ 72/1 SŘ, postup dle § 67/2 SŘ)
- Doručování FO (§ 19 a násl. SŘ) : a) do datové schránky, b) na adresu k doručování, c) na adresu uvedenou v evidenci obyvatel, d) na adresu trvalého pobytu, e) kamkoliv (X nelze pak fikcí)
- *Doručování fikcí* – i když se adresát na adrese TP nezdržuje; X může dle § 24/2 + 41 SŘ žádat o „zneplatnění“ doručení (blíže k fikci viz časopis Veřejná správa č. 20/2011)
- *Doručování veřejnou vyhláškou* (§ 66; § 25 SŘ – osobám neznámého pobytu n. jimž nelze doručit) – vyvěsí se jen oznámení o možnosti převzít písemnost (X *i tak třeba opatrovník* - § 32/3 SŘ)
- *Doručování zmocněnci* (§ 67) – nedaří-li se doručit zmocněnci, doručuje se pouze účastníkovi

Oprávnění k podání odvolání

- **Odvolat se proti rozhodnutí o vině může (§ 96):**
 - **obviněný** v plném rozsahu
 - **poškozený** 1) proti výroku o nároku na náhradu škody/vydání bezdůvodného obohacení, 2) výroku o náhradě nákladů spojených s uplatňováním nároku
 - **zákonný zástupce, opatrovník, OSPOD ve prospěch mladistvého**, a jen proti výroku o vině, trestu, ochranném opatření, nároku na náhradu škody/vydání bezdůvodného obohacení; též proti schválení dohody o narovnání
 - **vlastník zabírané věci** – jen proti výroku o zabránění věci nebo náhradní hodnoty
 - ten, kdo uzavřel dohodu o narovnání v případě jejího schválení (tj. obviněný, poškozený – viz návětí § 87/1)
- *Právo na odvolání i proti usnesení o zastavení řízení tam, kde se rozhodnutí oznamuje – v souladu s procesním postavením (obviněný proti všemu, poškozený ve věci svého nároku... - § 96 řeší speciálně jen rozsah odvolacích práv u rozhodnutí o vině)*

Odvolací řízení I.

- Lhůta pro podání odvolání – 15 dní od oznámení rozhodnutí (§ 83/1 SŘ)
- Účinek *suspenzivní* (odkladný - § 85 SŘ; § 97/2 – odkladný účinek nelze vyloučit) a *devolutivní* (odvalovací)
- Odvolání jen proti odůvodnění nepřípustné (§ 82/1 SŘ)
- Náležitosti odůvodnění - § 82/2 SŘ (otázka neúplných odvolání, *blanketního odvolání*... – pokud slíbí doplnit, ale nedoplní, vyzvat (raději hned, jak slíbí doplnit); nedostatky, hlavně u blanketního odvolání, třeba pomoci odstranit dle § 37/3 SŘ, viz např. 1 As 4/2009 – 53)
- *Obviněný může* v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení uvádět *nové skutečnosti nebo důkazy* - § 97/1 (neuplatní se § 82/4 SŘ, viz i 1 As 96/2008 – 115 aj.); *osoby zúčastněné na řízení* v reakci na odvolání *také*
- Neoznámení se nemůže dovolávat ten, kdo se seznámil (§ 84/2 SŘ)
- Podání odvolání – u SO, který rozhodnutí vydal (§ 86/1 SŘ)
- Odvolání zaslat k vyjádření (ve lhůtě) ostatním účastníkům (§ 86/2 SŘ) a *osobám zúčastněným na řízení* (srovnej § 97/1 *in fine*)
- Možnost autoremedury (§ 87 SŘ) – pokud vyhověno (všem) v plném rozsahu
- Též možnost zrušit a zastavit tam, kde před předložením spisu odvoláče důvod k zastavení dle § 86/1/f), h), i), j), k), m), n) (§ 97/3) X leda rozhodnutí o odvolání význam pro náhradu škody/vydání bezdůvodného obohacení

Odvolací řízení II.

- *Opožděné/nepřípustné odvolání* – do 10 dnů nadřízenému SO (účastníkem jen odvolatel, viz Závěr poradního sboru č. 79/2009; bez stanoviska – jen důvody opožděnosti / nepřípustnosti - § 88/1 SŘ X raději napsat – přezkum...)
- *Včasné odvolání* – do 30 dnů se stanoviskem odvolacímu SO (§ 88/1 SŘ)
- **Přezkum v plném rozsahu (§ 98/1)**; (X přezkumu správnosti - § 89/2 SŘ?; dále viz 2 As 56/2007 – 71, č. 1580 Sb.NSS: pokud chyby, např. v doručování, musí upozornit účastník, není povinností zkoumat a pátrat – odpovědný účastník)
- Postup odvolacího SO:
 - zruší a zastaví (§ 90/1/a) SŘ)
 - zruší a vrátí k novému projednání (§ 90/1/b) SŘ) – vázanost názorem odv. SO X netřeba znovu provádět všechny důkazy (napravit jen to, kde vytknuta vada)
 - změnit (§ 90/1/c) SŘ), ve zbytku potvrdí - § 90/5 in fine SŘ; X nelze u rozhodnutí samosprávy (tam jen 90/1/b) SŘ)
 - zruší a zastaví, pokud nastala skutečnost odůvodňující zastavení (§ 90/4 SŘ)
 - odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí (§ 90/5 SŘ)
- Zákaz reformace in peius u trestu a náhrady škody/bezdův. obohacení (**§ 98/2**)
- **Beneficium cohaesionis (§ 98/3)** – u ne-odvolatelů jako by odvolání podali
- Opožděné / Nepřípustné odvolání – zamítnutí (§ 92/1 SŘ) X přezkum, obnova...; pokud odvolání včasné, vrácení 1. stupni (§ 92/2 SŘ)

Nové rozhodnutí

- Obecná úprava – § 101, 102 SŘ, Zvláštní úprava – § 99
- SO novým rozhodnutím může upustit od zbytku výkonu trestu zákazu činnosti k návrhu 1) pachatele, 2) zákonného zástupce, opatrovníka, OSPODu (§ 99/1); § 47/5 – pokud nezaplátil pokutu, nelze
- SO novým rozhodnutím *zruší* výrok o podmíněném upuštění od trestu (§ 42) + *uloží* trest, pokud pachatel ve stanovené lhůtě neuhradil škodu/nevydal bezdůvodné obohacení (§ 99/2)
- SO novým rozhodnutím v případě amnestie *zruší* trest či dosud nevykonanou část trestu / *uloží* trest v jiné výměře / *nařídí* vyřazení přestupku z evidence přestupků (§ 99/3)
- (Dále SO může novým rozhodnutím mj. dodatečně stanovit nebo změnit lhůtu splatnosti, nebo povolit splátkový kalendář - § 101/c) SŘ)
- Příslušnost (§ 102/1 SŘ), účastenství (102/2 SŘ), nevyhoví-li SO žádosti – ***zastavení řízení usnesením*** (§ 102/4 SŘ), možnost pozastavení vykonatelnosti původního rozhodnutí (§ 102/5 SŘ); jinak postup jako v prvním stupni (§ 102/8) – min. právo na odvolání

Přezkumné řízení

- § 94 SŘ – Prostředek dozorcího práva, ex offio, není nárok (2 As 81/2009-39 aj.)
- Přezkum zákonnosti, z podnětu (kohokoliv); podněty SO? (Závěr č. 116/2012...)
- Pokud neshledány důvody k přezkumu – **sdělení** podateli do 30 dní (s uvedením důvodů) **X** u opožděného podnětu k BP jen když požádá (1. stupeň, že opožděné)
- Zahájit lze do 2 měsíců od zjištění nezákonnosti, max. do 1 roku od PM rozhodnutí (§ 96/2 SŘ) **X** BP – jen do 6 měsíců; *Účastníky* – úč. původního řízení
- Dal-li podnět sám účastník, může zahájit SO, který rozhodnutí vydal (§ 95/2 SŘ), jinak předá nadřízenému SO; pokud podnět odjinud, přezkoumává vždy nadřízený SO (§ 95/1 SŘ)
- Pokud shledány důvody – zahájení přezkumného řízení:
 - „běžné“ (**nezkrácené**) přezkumné řízení – zahajuje se usnesením, ukončuje buď usnesením (§ 97/1 SŘ – zastavení) nebo rozhodnutím (§ 97/3 SŘ - zrušení, změna či zrušení a vrácení), a to max. do 15 měsíců od PM pův. rozhodnutí (§ 97/2 SŘ)
 - **zkrácené** přezkumné řízení - § 98 (+ 97/3) SŘ – *prvním úkonem* vydání rozhodnutí; lze, pokud nezákonnost zjevná ze spisu, splněny ostatní podmínky a netřeba vysvětlení účastníků
- *Nelze*: rozh. vydané v přezk.říz., rozh. dle 90/1/b), pokud už nové rozh., větš. usn.
- Účinky rozhodnutí lze/nutno zpětně určit od PM zrušovaného rozh. (§ 99/1 SŘ)

Zvláštní úprava přezkumného řízení

- Přezkumné řízení v trestních věcech (§ 100) – pravomocné rozhodnutí o přestupku příslušný SO *zruší*, pokud:
 - vyjdou najevo skutečnosti *odůvodňující* posouzení skutku jako trestného činu (otázka, co když se věc později vrátí zpět na přestupek, a mezitím prekluze...)
 - rozhodnutí o přestupku vydáno přesto, že o skutku již meritorně rozhodnuto v trestním řízení (101/1)
- Přezkumné řízení se zahájí *do 3 měsíců* ode dne, kdy se SO dozví o důvodu zahájení a max. *do 3 let* a) od zahájení trestního stíhání nebo b) ode dne PM meritorního trestního rozhodnutí (§ 101/2)
- Zároveň *nelze* zahájit po uplynutí 3 let od PM rozhodnutí o přestupku (100/3)
- (Otázkou, kdo je „*příslušný*“ SO – může už první stupeň i bez podnětu obv.?)
- Přezkumné řízení ve věci příkazů na místě (§ 101)
- Lze zahájit nejpozději *do 6 měsíců* od PM příkazu (101/1) – zkrácena objektivní lhůta oproti § 96/1 SŘ
- Podnět k přezkumu podaný *po lhůtě* vyřizuje SO, který příkaz vydal. Že řízení *nelze* zahájit, sdělí jen k žádosti účastníka (do 30 dnů) (101/2)

Obnova řízení

- Obnova (**§ 100 SŘ**): na žádost (§ 100/1 SŘ) / z moci úřední (§ 100/3 SŘ)
- Podmínky (§ 100/1 SŘ): **a**) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti/důkazy, které v době původního řízení, ale účastníci je nemohli uplatnit (nebo se důkazy ukázaly nepravdivé), nebo **b**) zrušeno/změněno rozhodnutí, které podkladem rozhodnutí v řízení, které má být obnoveno, + tyto skutečnosti / důkazy / rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení věci
- **Na žádost**: žádost lze podat u kohokoliv, kdo rozhodoval; *do 3 měsíců*, kdy se dozvěděl o důvodu obnovy; *max. do 3 let* od PM rozh.; nemůže ten, kdo mohl důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení; o žádosti rozhoduje, kdo rozhodoval (ve věci samé) v posledním stupni; *pokud splněny podmínky, SO musí obnovit*
- **Z moci úřední**: *může* SO, který rozhodl v posledním stupni, pokud splněny podmínky (§ 100/1 SŘ) + na novém řízení veřejný zájem – *do 3 let* od PM rozhodnutí (do 3 let musí být rozhodnutí o obnově vydáno); *SO musí*, pokud rozhodnutí dosaženo tr.činem – 3 letá lhůta běží od PM tr.rozsudku
- K novému řízení příslušný SO, který předtím rozhodl v 1.stupni (§ 102/1 SŘ), lze použít podklady z původního řízení (§ 102/6 SŘ)
- Novým rozhodnutím vydaným po povolení obnovy se původní rozhodnutí ex lege ruší (poučit) – 102/9 SŘ, lze zpětně stanovit účinnost

Evidence přestupků a recidiva

- Stanoví-li zákon – zápis pravomocného rozhodnutí do evidence přestupků (§ 106/1); i jednání mající znaky přestupku (policie apod.)
- Zákon stanoví: např. přestupky dle § 5 [vyjma 5/1/h) a 5/2/d)], § 7 a § 8 ZNP (veřejný pořádek, občanské soužití, majetek), viz § 12 ZNP; dále neoprávněný lov, rybolov, zákon o zbraních, drogy...
- SO si před vydáním příkazu (pokud 1. úkonem v řízení) nebo po zahájení řízení o takovém přestupku opatří opis z evidence přestupků, pokud se přestupek eviduje (i pokud se extra nepostihuje recidiva) (§ 106/2)
- [Lze vyžádat opis i pro projednání přestupků, které se neevidují (§ 16j/1/a) zákona o Rejstříku trestů + výklad OLG MV) – význam pro posuzování osoby pachatele]
- U vybraných přestupků dle ZNP (viz výše) – pokud přestupek spáchán opakovaně, uloží se pokuta v rámci zvýšené sazby (i tak lze nízkou pokutu)
- Opakovaně = pokud od nabytí PM o stejném přestupku neuplynulo 12 měsíců (§ 13 ZNP)
- Stejný přestupek = přestupek dle stejného odstavce
- I v případě recidivy lze opakovaný přestupek (přestupky) řešit blokem (příkazem na místě); i přes recidivu stále třeba vážit závažnost skutku, majetkové poměry pachatele apod. – neukládat drakonické pokuty...

Zápis do evidence přestupků

- **Zápis** do evidence přestupků (**107**):
- Zapisuje správní orgán, který rozhodl v posledním stupni (internetové rozhraní, aplikace); u obecní policie – OÚ, u statutárních měst a v Praze MP (X když také zapíše OÚ, nic se nestane)
- Do 5 dnů od PM (nebo obdržení podkladů), k datu PM
- Námitkové řízení (**108**) – námitky u orgánu, který provedl zápis
- buď oprava, nebo rozhodnutí o neoprávněnosti námitky (nezkoumá se obsah rozhodnutí); proti rozhodnutí lze odvolání, pak i žalobu
- Žádosti o opis – formulář, aplikace
- Zadávané údaje - **16i/2** a 3 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů (jméno, místo nar., r.č., občanství, kvalifikace, **forma zavinění (i u bloku)**), druh a výměra sankce..., označení a sídlo SO, označení úřední osoby, č.j. rozhodnutí...; identifikace zapisující úřední osoby...
- U přezkumného řízení a obnovy – označení a sídlo SO, č.j. rozhodnutí, datum vydání, datum PM

Společná ustanovení (výběr)

- Výkon působnosti: působnost stanovená tímto zákonem orgánům obce a kraje – výkonem přenesené působnosti (§ 103/1)
- Kdo je ústředním správním orgánem a role MV (§ 103/3, 4)
- Údaje využitelné z ISVS (§ 109)
- Přehled přestupků (§ 110)
- **Požadavky na oprávněnou úřední osobu (§ 111):**
 - Mgr. z oboru právo nebo Bc. + OZ; totéž předseda KPP (neplatí pro projednávání přestupků na místě – bloky)
 - úředníci obcí a krajů navíc ZOZ
 - X do 31.12.2022 i pokud nesplňuje; poté jen když 50+ a nejméně 10 let praxe (§ 112/9)

Přechodná ustanovení

- Přestupky a jiné správní delikty (vyjma disciplinárních) = přestupky; Kde spácháno před účinností, odpovědnost dle dosavadních předpisů (leđa nový zákon příznivější) (§ 112/1)
- Dosavadní lhůty prekluzivní lhůty se nepoužijí (nepřímá novela); leđa spácháno před účinností, kdy lhůta delší (otázkou, zda není v rozporu s 112/1, věta druhá, i Listinou – prodloužení dosavadních lhůt?!) (§ 112/2)
- Druh a výměra sankce za dosavadní správní delikty – druh a výměra trestu dle nové úpravy, je-li to výhodnější (př. sazba pokuty) (§ 112/3)
- Řízení zahájená (a neskončená) před účinností se dokončí dle dosavadních předpisů (§ 112/4)
- Přezkumné řízení nebo nové řízení o věcech pravomocně skončených před účinností – dle nového zákona (§ 112/5)
- Dosavadní blokové řízení – ode dne účinnosti = příkaz na místě (§ 112/6)
- Dosavadní KPP = KPP i dle nového zákona (§ 112/7)
- Dosavadní VPS nadále platí (§ 112/8)
- Přechodné období pro přizpůsobení vzdělání (§ 112/9)

Soudní přezkum

- Postup dle **SŘS**, subsidiárně OSŘ; kasační princip
- Krajské soudy, Nejvyšší správní soud
- Žaloba proti **rozhodnutí** SO (§ 65 a násl.)
 - třeba vyčerpat opravné prostředky, musí jít skutečně o rozhodnutí, všechny náležitosti, do 2 měsíců od oznámení rozhodnutí žalobci
- Žaloba proti **nečinnosti** SO (§ 79 a násl.)
 - nutnost vyčerpat prostředky ochrany proti nečinnosti, všechny náležitosti, do 1 roku od marného uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, příp. od posledního úkonu
- Žaloba proti nezákonnému **zásahu** SO (§ 82 a násl.)
 - všechny náležitosti, do 2 měsíců od okamžiku, kdy se žalobce o zásahu dozvěděl (max. do 2 let) – nalézací řízení, zásah se prokazuje u soudu
- Opravný prostředek proti rozsudku KS – **kasační stížnost** (§ 102 a násl.)
 - důvody dle § 103, do 2 týdnů od doručení rozhodnutí KS, podání k NSS (příp. ke KS)
- Rozhoduje se rozsudkem, možnost zrušení rozhodnutí až na úroveň 1. stupně

Zákon o některých přestupcích (zákon č. 251/2016 Sb. - ZNP)

- Některé přestupky může nově spáchat i PO či FOp
- **§ 2** – přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy (nesprávné údaje, křivé svědectví...; nově *křivé vysvětlení před správním orgánem*)
- **§ 3** – přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy (státní symboly jiné než ČR, vyznamenání)
- **§ 4** – přestupky proti pořádku ve státní správě (**§ 4/1**) a přestupky proti pořádku v územní samosprávě (**§ 4/2**); (označování budov, narušení vzhledu obce - **§ 66d ObecZř**)
- **§ 5** – přestupky proti veřejnému pořádku (nově *znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci*); zvýšená hranice pokuty u recidivy, kde povinně pokuta
- **§ 6** – přestupek křivého vysvětlení (u trestní věci)

ZNP (pokračování)

- **§ 7** – přestupky proti občanskému soužití; zvýšená hranice pokuty u recidivy, kde povinně pokuta; některé přestupky lze projednat jen se souhlasem (nelze blok), *urážka* nově „*hrubá*“
- **§ 8** – přestupky proti majetku; zvýšená hranice pokuty u recidivy, kde povinně pokuta; některé přestupky lze projednat jen se souhlasem (nelze blok); krádež, podvod, zpronevěra, poškození cizí věci – trestný i pokus, pachatelem i *organizátor, návodce, pomocník*
- **§ 9** – přestupky na úseku podnikání
- **§ 10** – přestupky na úseku porušování práv k obchodní firmě
- **§ 11** – přestupky na úseku zdravotnictví
- **§ 12** – Evidence přestupků [§§ 5, 7, 8 – vyjma § 5/1/h),2/d)]
- **§ 13** – Recidiva [pokud znovu do 12 měsíců od PM rozhodnutí o stejném přestupku; stejný – dle stejného odstavce]

Ublížení na cti I.

- **Ublížení na cti** – nově *hrubá* urážka, vydání v posměch;
př. u vulgarismu - *co se rozumí „hrubostí“*? – zvolená formulace (formální pohled) / míra zásahu do osobnostních práv (materiální pohled)?
+ dle důvodové zprávy nejde o zásadní změnu, již dříve mělo jít o *hrubou* urážku
- Otázka podřazení pomluvy – § 7/1/a) nebo 7/1/c)/bod 4. (příp. i bod 3.) ZNP...?
(dle OVS MV: 7/1/c)/4.)
- Pomluva – nepravdivé tvrzení, způsobilé poškodit u rodiny, v zaměstnání apod. -
lze ověřit (ne)pravdivost
- Střet svobody projevu a ochrany osobnosti
- **Dělení výroků:** *Skutkové tvrzení* (lze ověřit, provést test pravdy) vs. *Hodnotový* (hodnotící) *soud* / *názor* (nelze z povahy věci ověřovat, zásadně chráněno svobodou slova, až na excesy); hybridní výroky
- *Rejžek vs. Vondráčková* - I. ÚS 367/03; *Brezina vs. Zeman* – I. ÚS 453/03;
Komunistická soudkyně – IV. ÚS 23/05; *Šlouf vs. Respekt* – IV. ÚS 146/04;
Justiční mafie – KS v Praze – 36C 8/2008-141

Ublížení na cti II.

- Testy: *Kdo, o Kom, Co, Kde, Kdy, Jak...* (Kdo: starostové; policie, úředníci; obyčejní občané...)
- Úřední osoby z titulu své funkce nepozbývají ochrany osobnostních práv (5 As 76/2009 – 69, 2 As 35/2010 – 62) X Kritika starosty (satira v pořádku): KS v HK, pobočka Pardubice 52 Ca 53/2008-38, publ. pod č. 1843/2009 Sb.NSS – výkon ústavního práva nemůže být zároveň přestupkem
- Facebook apod. - „*veřejně*“, trestní soudy nerozlišují místo X u FB, internetu jsou v praxi mírnější
- Pořádkové pokuty (8 As 16/2012 – 52: netřeba ztížit jednání; 5 As 37/2010 – 71: PP za hrubě urážlivé podání vůči úředníkovi)
- Urážka soudcem při jednání – kárný delikt, ne přestupek (2 As 134/2011 – 200)
- *Znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci* dle 5/1/b) ZNP – obdobná kritéria jako u hrubé urážky (kritika, satira apod. není přestupkem)
- Literatura: *Herzeg – Meze svobody projevu; Jäger, Molek – Svoboda projevu; Bartoň – Svoboda projevu: principy, garance, meze (2. vydání); Výborný – Nenávistný internet vs. právo*

Přestupky v kontextu shromažďování

- Vzbuzení veřejného pohoršení – veřejně, zpravidla před více než 2 pohoršenými osobami, obvykle současně přítomnými, jednání musí být i objektivně pohoršlivé (2 As 69/2003 – 50), pohoršen nemůže být strážník obecní policie či policista při výkonu služby (stanovisko MV-94498-2/OBP-2016) a přestupkem zároveň nemůže být jednání, které je ústavně konformním výkonem svobody projevu (1843/2009 Sb. NSS) – satira, byť i nefér kritika, nadsázka...; spáchání proto velmi výjimečné
- Urážky – viz výše ublížení na cti, opět otázka svobody projevu; řešit jen k žádosti uraženého (X výhrůžky, napadání – zásadně přestupek)
- Neoprávněný zábor veř. prostranství – u shromáždění nejde o zábor/přestupek, jde-li o pódium, zvuk. aparaturu, stolky s letáky – integrální součást shromáždění (I. ÚS 1849/08)
- Petiční stánky – podobné, netřeba povolení (§ 4/3 petičního zákona) X povinnost dbát o veřejný pořádek, dodržování mj. dopravních předpisů (auto na chodníku - 4 As 147/2015 – 46); pokud excesivní či jiný účel – zneužití práva; otázka hlavního účelu (viz přiměřeně 8 As 39/2014 – 26, bod 45)
- Vozidla na shromáždění – pokud pojízdným pódiem, převoz aparatury, alegorický vůz apod., nevyžadovat povolení, tolerovat (nejede-li na trávník, na záhon)
- Házení vajec, rajčat – schválnost, hrubé jednání X kameny, lahve – t.č. Výtržnictví
- Poškození transparentu – poškození cizí věci; krádež už může být t.č. Loupež
- Přestupky dle ShrZ – viz § 14, 14a ShrZ; neuposlechnutí pokynů úřadu či policie k regulaci/ochraně shromáždění jako celku nebo části – spec. k neuposlechnutí výzvy

NOZ a přestupkové právo I.

- § 8/1/c) ZNP – přisvojení si cizí věci nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby..:
- § 1045 NOZ – věc úmyslně opuštěná vlastníkem = nikomu nepatří, lze si přivlastnit [podobně u nevyzvednutých věcí ze spisu – pokud ví o tom (vyzván), že si v dostatečné lhůtě (cca 2 měsíce) může vyzvednout, ale neučiní tak – konkludentní opuštění (lze pak zničit, prodat, předat dál...)]
- § 1050/1 NOZ – věc nepatrné hodnoty zanechaná na místě přístupném veřejnosti = věc opuštěná (šrot, drobnosti)
- Podrobně viz zápis z KD OVS MV z 10.6.2014
- Jinak § 1051 NOZ – presumpce vůle podržet si vlastnické právo, povinnost vrátit tomu, kdo ztratil nebo vlastníkovi, jinak předat obci
Kradené věci, bazary:
- Nabytí vlastnictví od neoprávněného – § 1109, § 1110
- § 1111 – nabytí vlastnictví, jen prokáže-li dobrou víru – nestačí však, pokud vlastník prokáže ztrátu, krádež apod. (př. kradený mobil – poškozeným bude původní vlastník)

NOZ a přestupkové právo II.

- Sousedské imise - § 1013 NOZ (odpad, voda, hluk, prach, kouř...) - povinnost zdržet se vnikání v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezující užívání; zákaz přímého přívodu imisí na sousední pozemek bez dalšího
- Věc/zvíře na cizím pozemku (př. míč, slepice) - § 1014 NOZ – povinnost vydat nebo umožnit si odnést
- Plody spadlé k sousedovi – suseda - § 1016/1 NOZ
- Kořeny, větve stromu – lze odstranit šetrně a ve vhodnou dobu, pokud vlastník přes žádost v přiměřené době neučinil a působí to škodu nebo jiné obtíže (...) - § 1016/2 NOZ
- Části jiných rostlin – lze šetrně bez dalšího - § 1016/3 NOZ
- Dělení věcí: § 496 a násl.; Součást věci: § 505 a násl.;
- Příslušenství věci: § 510 a násl.

Literatura

- **Vetešník, Jemelka:** Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář C.H.Beck, Praha 2017
- Šámal a kol.: Trestní zákoník I. Obecná část (§ 1 – 139). Komentář. 2. vydání. C.H.Beck, Praha 2012
- Potěšil, Hejč, Rigel, Marek: Správní řád. Komentář. C.H.Beck, Praha 2015
- **Vedral:** Správní řád. Komentář. II. aktualizované a doplněné vydání. Bova Polygon, Praha 2012
- Jemelka, Pondělíčková, Bohadlo: Správní řád. Komentář. 5. vydání. C.H.Beck, Praha 2016
- Stanoviska a metodiky **MV:** <http://www.mvcr.cz/clanek/zakon-o-odpovednosti-za-prestupky-a-rizeni-o-nich-ucinny-od-1-7-2017.aspx>
- Judikatura: nssoud.cz, nsoud.cz, nalus.usoud.cz;
<http://prestupky.blogspot.cz/2011/08/judikatura-relevantni-pro-prestupkove.html>)
- **Kroupová Pavlína:** Vzory pro projednávání některých přestupků uvedených v zák. č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích (Krajský úřad Libereckého kraje)
- Potměšil, Jamborová: Právo shromažďovací a přestupky. In: Správní právo č. 6/2017 (<http://www.mvcr.cz/clanek/spravni-pravo-cislo-6-2017.aspx>)

Kontakt:

Jan Potměšil

janpotm@gmail.com

jan.potmesil@mvcz.cz

prestupky.blogspot.cz

© Jan Potměšil 2018